

Särskilt utlåtande

gällande förslag till översiktsplan för Ronneby kommun, *Ronneby 2035*

Innehåll

Utställningsförfarande	2
Sammanfattning av revideringar i förslaget	3
Inkomna synpunkter under utställningstiden	6
Länsstyrelsen Blekinge län.....	6
Region Blekinge	21
Sjöfartsverket	22
Thomas Thierfelder	22
Cecilia Mörck.....	23
Lena Byback.....	23
Saxemara med flera byars samhällsförening.....	23
Elna Jönsson	25
Tommy Kalmtæg, Ronneby kommunbygderåd, Ölgehult och Belganets samhällsförening	26
Trafikverket.....	26
Karl-Gunnar Åkesson och Joakim Åkesson.....	28
Miljöteknik, Ronneby Miljö och Teknik AB	29
Eringsboda centeravdelning genom Magnus Gustafsson.....	29
Pia Dahl och Stefan Svensson	30
Claes Håkansson	31
Bräknebygdens utvecklingsgrupp genom Ola Pagels	32
Göran Holgersson.....	35
Ronneby södra centeravdelning genom Åke Tärntoft.....	36
Sigge Johansson	36
Äldrenämnden	38
Risanäs intresseförening genom Bengt Larsson.....	38
Karlskrona kommun.....	40

Utställningsförfarande

Enligt Plan- och bygglagen ska kommunen samråda med Länsstyrelsen, berörda kommuner och regionala organ som har ansvar för regionala kommunala organ i övrigt som har ansvar för regionalt tillväxtarbete och transport-infrastrukturplanering vid upprättandet av en översiktsplan. Kommunen ska också ge kommunens medlemmar, andra myndigheter, sammanslutningar och enskilda i övrigt som har ett väsentligt intresse av förslaget tillfälle att delta i samrådet.

Samråd skedde under perioden 2017-04-24 till 2017-06-25. Resultatet av samrådet finns sammanfogat i en samrådsredogörelse som även innehåller de förslag som framförda synpunkter gett anledning till. Efter samrådet reviderades förslaget till översiktsplan som sedan ställdes ut under tiden 2017-12-27 till den 2018-02-28. Myndigheter, regionala organ, grannkommuner m.fl. bereddes på nytt tillfälle att lämna synpunkter på planförslaget.

Under utställningstiden fanns planförslaget tillgängligt på kommunens webbplats, i Stadshusets foajé, Miljö- och byggnadsförvaltningen planutställning samt på bibliotek och utlåningsstationerna i Ronnebys kommun. Utställningen annonserades i lokaltidningarna den 2017-12-22.

Under utställningstiden inkom yttranden från:

Region Blekinge, Tomas Thierfelder, Karlshamns kommun, Sjöfartsverket, Cecilia Mörck, Lena Byback, Miljö- och byggnadsnämnden, Försvarsmakten (till kommunen för kännedom), Saxemara med flera byars samhällsförening, Tingsryds kommun, E.ON, Utbildningsnämnden, Elna Jönsson, Tommy Kalmteg - Ronneby kommunbygderåd - Ölgehult & Belganets samhällsförening, Trafikverket, Karl-Gunnar Åkesson och Joakim Åkesson, Ronneby Miljö- och teknik AB, Eringsboda Centeravdelning, Pia Dahl och Stefan Svensson, Claes Håkansson, Bräkne-Bygdens utvecklingsgrupp, Göran Holgersson, Ronneby Södra Centeravdelning, Sigge Johansson, Äldrenämnden, Risanäs intresseförening, Länsstyrelsen, Lantmäteriet och Karlskrona kommun (yttranden inkom 2018-03-14).

Efter utställningstiden har synpunkter sammanställts i ett särskilt utlåtande. Länsstyrelsen yttrande biläggs i sin helhet, medan övriga yttranden är delvis sammanfattade. Karlshamns kommun, Miljö- och byggnadsnämnden, Tingsryds kommun, E.ON, Utbildningsnämnden och Lantmäteriet har inte framfört några nya synpunkter mot planförslaget under utställningen. Synpunkterna har bemötts i detta särskilda utlåtande, som även beskriver vilka ändringar de har medfört. Sidhänvisningen är gjorda i förhållande till utställningsförslaget av översiktsplanen.

Inga principiella ändringar har gjorts vad gäller inriktning och mål för översiktsplanen. Därför anses inte översiktsplanen förändrats så mycket efter utställningen att några ändringar gjorts om föranleder behov av ny utställning.

Sammanfattning av revideringar i förslaget

Översiktsplanen revideras enligt följande:

- Sida 7 och 91 – Uppdatering gällande att bostadsförsörjningsprogrammet och gröstrukturplan är antagen.
- Sida 10 m.fl – Ordet *turismnäring* ändras till *besöksnäring* i dokumentet.
- Sida 11 – Ordet *Tillväxt* justeras till *Tillgänglighet* i beskrivningen av de fyra prioriterade områden i Blekingestrategin.
- Sida 13 – Texten gällande Swedish Waterjet Lab har uppdaterats.
- Sida 15 – Förtydligande förs in gällande att fornlämningar är exempel på uttryck för kulturarvet.
- Sida 19 – En mening förs in gällande att lokaler ska passa personer i olika åldersgrupper och personer med olika funktionsförmåga.
- Sida 21 – Texten kortas ned gällande strandskydd och en hänvisning förs in till sida 92.
- Sida 26 – Teckenförklaring justeras. *Vägnät av riksintresse* ändras till *Övergripande vägnät*.
- Sida 27 – Förtydligande av kartbild gällande behov av utvecklad cykelförbindelse mellan Gärestad och Ronneby samt att gång- och cykelvägen mellan Listerby och Johannishus ännu ej byggts ut. Dessutom förtydligas vilka vägar som ingår i det regionala huvudcykelnätet.
- Sida 28 – Texten gällande TEN-T revideras.
- Sida 29 – Texten gällande sjöfart kompletteras med information om att Ronneby hamn benämns som en allmän hamn, att farled 265 utgör en allmän farled samt att hamnen är utpekad som potentiell hamn för sjöfart.
- Sida 30 – Ordet *bort* läggs till i första meningen sista stycket.
- Sida 31 – Texten kompletteras med information om att det kan krävas dispens, samråd och anpassning vid exploatering av vissa områden. Kartbild uppdateras med naturreservat som bildats 2016 och 2017. Texten revideras till att kommunen verkar för att *motverka* vandringshinder i år.
- Sida 32 – Text gällande regeringens uppsatta friluftspolitiska mål förs in.
- Sida 37 – Förtydligande gällande att geotekniska säkerhetsfrågor ska klargöras i detaljplaneskedet. Kartbild förs in gällande ytjordlager.
- Sida 41 – Förtydligande gällande kraftledningar och eldistribution.
- Sida 43 – Illustration gällande utvecklingsområde för verksamheter förs in på kartan i Bräkne-Hoby.
- Sida 47 – Förtydligande gällande kulturmiljö inom och i anslutning till Ronneby tätort.
- Sida 48 – Information förs in om att ÅVS gjorts för gång- och cykelväg mellan Ronneby och Viggen-området.
- Sida 52 – Ordet *fornfynd* ändras till *fornlämningar*.
- Sida 62 – Ordet *skattefynd* ändras till *skattfynd*. Förtydligande under rubriken kulturmiljö att Johannishusåsar ingår i riksintresse för kulturmiljövård.

- Sida 66 – Antalet invånare i Hallabro uppdateras till 270 personer.
- Sida 71 – Information om att det finns Natura2000-område i Järnavik.
- Sida 75 – Teckenförklaringen uppdateras.
- Sida 79 – Teckenförklaringen justeras från *Riksintresse: Framtida vägnät* till *Riksintresse: Planerat vägnät*.
- Sida 81 – Kartbild uppdateras gällande Försvarmaktens Riksintresseområde. Texten kompletteras med att hela kommunen omfattas av MSA-område vilket innebär att även flygplatsen ska höras som sakägare vid planläggning av höga objekt.
- Sida 82 – Förtydligande gällande risker och säkerhet.
- Sida 82 – Texten utvecklas kring leder för farligt gods. Kartbild förs in.
- Sida 87 – Texten justeras så att ordet *bör* ändras till *får* när det gäller texten om ianspråktagande av brukningsvärd jordbruksmark.
- Sida 88 – Strandskydd förs in som egen rubrik.
- Sida 88 – Uppdatering gällande att bostadsförsörjningsprogrammet är antaget.

Beskrivning av områden som revideras eller ges kompletterande vägledning för bebyggelseutveckling:

- Sida 50 och 51 – Förtydligande gällande att område Ro-01 utgör rekreationsområde för kringboende samt att frågor gällande geoteknik behöver utredas, Ro-02 och 03 ligger delvis inom strandskyddsområde, Ro-04 ligger nära Natura2000-område, kommunen äger marken inom Ro-06, inom område Ro-08 och 09 bör geotekniska förhållanden särskilt beaktas, Ro-14 kan hysa höga naturvärden, inom Ro-15 kan hänsyn krävas i framtiden för eventuell omdragning av järnvägen, Ro-17 ges samma beskrivning som Ro-18 samt Ro-19 läggs till som ett nytt område för framtida expansion av återvinningsanläggningen. Område Ro-14 och 15 justeras i förhållande till byggnadsfria avstånd till järnväg och väg E22. Illustration gällande utvecklat gång- och cykelstråk mellan Ronneby och Gärestad.
- Sida 52 – Förtydligande att i område Ka-04, Ka-06 och Ka-07 ska geotekniska frågor särskilt beaktas. Område Ka-06 och Ka-07 utsätts för flygbuller och vid planering och exploatering ska detta beaktas. För Ka-08 justeras vägledningen från *ny stadsbygd till område för framtida tätortsutveckling*.
- Sida 57 – Vägledningen till område Br-02 förtydligas med att geotekniska förhållanden ska beaktas samt att kommunen äger stor del av marken. Br-04 ska ta hänsyn till närhet till bostäder.
- Sida 59 – Förtydligande att i område Sa-01 ska geotekniska förhållanden beaktas. För Sa-03 justeras vägledningen från *ny stadsbygd till område för framtida tätortsutveckling*. Illustration av utvecklat gång- och cykelstråk förlängs västerut.
- Sida 61 – Förtydligande att i område Li-04 ska geotekniska förhållanden särskilt beaktas. Teckenförklaringen justeras från *Riksintresse framtida vägnät* till *Riksintresse planerat vägnät*.
- Sida 65 – Förtydligande att område Ba-01 ligger inom strandskyddat område som utgör LIS-område. Området Ba-02 förtydligas gällande hänsyn till grundvattenpåverkan och att geotekniska förhållande särskilt ska beaktas vid planering och exploatering.

- Sida 67 – Område Ha-04 ligger delvis inom strandskyddsområde.
- Sida 71 – Område Jä-01 och Jä-02 angränsar till Natura2000-område samt ligger inom riksintresse för friluftsliv. En mindre del av området ligger inom strandskyddsområde.

Övrigt:

- Sida 2 och 9 uppdateras med information gällande godkännande, antagande och laga kraft.
- Förordet ändras.
- Redaktionella ändringar i dokumentet tas inte upp i förteckningen.

Inkomna synpunkter under utställningstiden

Länsstyrelsen Blekinge län

Länsstyrelsens synpunkter och råd

Länsstyrelsen ställer sig positiv till att kommunen har tagit fram ett nytt förslag till översiktsplan för kommunen.

Flertal av de frågor som uppkom i länsstyrelsens samrådsyttrande får anses vara utredda. Länsstyrelsen anser att översiktsplanens struktur och layout med dess innehåll kommer att vara ett bra vägledningsdokument i framtiden vid framtagande av detaljplaner och enstaka bygglov. Översiktsplaneförslaget inriktar sig på tre framtids bilder, näringsliv, boende och kommunikationer och utifrån dessa har sju tematiska områden beskrivits.

Länsstyrelsen i Blekinge tycker att det är bra och att tidigare synpunkter med avseende på grön infrastruktur, ekosystemtjänster, miljömål och havsplanering i stora drag är väl tillgodosedda.

Kopplingen till Agenda 2030, de globala hållbarhetsmålen saknas fortfarande och Länsstyrelsen anser att denna målsättning bör framgå.

Kommentar

På sidan 8 i dokumentet beskrivs översiktsplanens koppling till lokala, regionala, nationella och internationella mål och strategier. Ett urval av de med särskilt stor betydelse lyfts fram, därav Agenda 2030. Kommunen anser att kopplingen till Agenda 2030 finns beskriven. De tre dimensionerna för hållbar utveckling är utgångspunkten för planen vilka även följs upp i miljökonsekvensbeskrivningen.

Riksintressen

Länsstyrelsen bedömer sammantaget att redovisat förslag till översiktsplan för Ronneby kommun är förenligt med riksintressen enligt 3 kap och 4 kap MB.

Riksintresse för friluftslivet/ naturvärden/ kulturmiljövården 3 kap 6 § MB

Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Därför bör ingen exploatering, som påtagligt skadar natur- eller kulturmiljön, ske inom dessa områden. Behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter skall särskilt beaktas.

Riksintresse för kommunikation enligt 3 kap. 8:1 MB

Teckenförklaringen alternativt kartan under kapitlet "Hållbara kommunikationer" på sid. 26 behöver justeras då det som anges som vägnät av riksintresse inte stämmer med vilka vägar som utgör riksintressen. Det är endast E22, Rv 27 samt Väg 652 till Ronneby flygplats som utgör riksintresse för väg inom Ronneby kommun. Kartan ger inte en korrekt bild för vilka vägar som är av riksintresse i Karlshamn och Karlskrona varför Trafikverket anser att texten i teckenförklaringen kan justeras till exempelvis "övergripande vägnät" och att begreppet riksintresse utgår.

Kommentar

Teckenförklaringen på sida 26 justeras och vägarna ges beskrivningen "övergripande vägnät". Vägar av riksintresse finns beskrivet på sid 79.

Riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap. 9 § MB

Försvarmakten har 2017-11-30 fattat beslut om förnyad redovisning av riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del. Försvarmakten önskar således att Ronneby kommun ser över de kartor som redovisar riksintressena. På kartorna saknas ett "övrigt influensområde" nära Biskopsmåla. Därtill berörs Ronneby kommun av Försvarmaktens lågflygningsområden. Försvarmaktens lågflygningsområden utgör område av betydelse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9§ MB. Inom lågflygningsområdena kan höga objekt komma att påverka Försvarmaktens möjlighet att bedriva flygverksamhet.

Totalförsvarets civila delar- MSB

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap upplyser om att man under 2018 kommer att arbeta med att se över riksintresse för totalförsvarets civila delar och som är viktiga att beakta i den översiktliga planeringen.

Kommentar

Riksintressebeskrivningen och kartbilden på sida 80 uppdateras enligt den förnyade redovisningen.

Riksintresse enligt 4 kap. 1 och 2 MB

Enligt 4 kap. 1 och 2 §§ miljöbalken får exploateringsföretag och andra ingrepp i miljön komma till stånd i utpekade områden av riksintresse endast om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden. Turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets intressen ska särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön. Kommunen har lagt ut ett utvecklingsområde för bebyggelse inom område som omfattas av ovanstående riksintresse. Så som planförslaget är utformat bedöms inte riksintresset påverkas.

Natura 2000

Enligt 7 kap. 28 a§ MB krävs tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Skada på ett Natura 2000-område kan uppkomma även om åtgärden sker utanför området, eftersom det kan påverka livsmiljön eller de arter som finns inom skyddsområdet. De utvecklingsområden som kan påverka ett Natura 2000-område, bör undantas från exploatering.

Kommentar

Inga exploateringsområden har lagts ut inom Natura2000-områden. Bedömning om åtgärder kan påverka närliggande Natura2000-områden hänförs till framtida planarbete. Inga revideringar görs i planförslaget utifrån synpunkten.

Strandskydd

Vid kust, sjöar och vattendrag gäller generellt strandskydd om 100 meter från strandkanten på land och 100 meter i vattnet. Strandskyddet gäller även under vattnet. Flertal utpekade utvecklingsområden ligger i eller gränsar till område som omfattas av strandskydd. För att ta mark i anspråk inom strandskydd enligt 7 kap 13 § MB krävs att det finns särskilda skäl. Länsstyrelsen kan inte utifrån planhandlingarna se att det skulle finnas några särskilda skäl till att ta markområdena i anspråk för bebyggelse eller verksamhetsområde. Det bör framgå hur kommunen förhåller sig till strandskyddet och att det krävs särskilda skäl för att ta markområde i anspråk inom område där strandskydd gäller. Länsstyrelsen förordar att strandskyddet ges en egen rubrik i planen.

Kommentar

I översiktsplanen föreslås områden för framtida tätortsutveckling inom strandskyddat område i fall där det finns LIS-områden, enligt kommunens LIS-plan som antogs 2013. De framtida utvecklingsområdena är översiktligt utritade och inom ett par av dessa finns mindre delar som faller inom strandskyddat område. Beskrivningen av områdena kompletteras så att detta uppmärksammas gällande Ronneby (Ro-02, Ro-03), Hallabro (Ha-04) och Järnavik (Jä-01 och Jä-02). Områden som är markerade för framtida tätort och verksamhetsområde är översiktligt utritade och i många fall väl tilltagna i storlek. Inom dessa områden krävs i flera fall ytterligare inventeringar och bedömningar av natur- och kulturmiljövärden inför detaljplanering och exploatering. Det innebär även hänsyn till strandskyddsbestämmelser.

Strandskyddsbestämmelserna ges en tydligare beskrivning i del 4 under rubriken "Andra allmänna intressen".

Regionala intressen och mellankommunala intressen

Besöksnäringen är en tillväxtbransch i Blekinge. Det som gör länet attraktivt som besöksmål, gör det ofta attraktivt även för permanentboende. Länsstyrelsen, stödjer översiktsplanens inriktning om samordning genom gemensamma riktlinjer för flera kommuner vilket framgår under kapitlet om mellankommunala intressen och regionala intressen. De mellankommunala intressena kan med fördel även redovisas på karta.

Nationella mål

Länsstyrelsen anser att kommunen bör komplettera texten under rubriken Rikt och tillgängligt friluftsliv på sida 32 med: vi kommer särskilt att beakta de av regeringen uppsatta friluftspolitiska målen där vi prioriterar allemansrättsliga frågor, attraktiv tätortsnära natur samt tillgänglig natur för alla.

Kommentar

Texten gällande friluftsliv kompletteras gällande att kommunen särskilt kommer att beakta de av regering uppsatta friluftspolitiska målen, men ingen prioritering görs mellan målen. Övriga synpunkter noteras.

Hälsa säkerhet, olyckor, översvämning och erosion

Geoteknik

Som förtydligande rekommenderas att översiktsplanen kompletteras med ett utdrag ur SGU:s jordartskarta som grafiskt översiktligt redovisar ytjordlagerförhållanden inom kommunen. SGI rekommenderar också att översiktsplanen kompletteras med en beskrivning och en översiktlig redovisning i text- och kartform av områden med identifierade geotekniska riskfaktorer exempelvis ras och skred i berg och jord, erosion och geotekniska frågeställningar relaterade till översvämning. Översiktsplanen bör uppmärksamma att geotekniska säkerhetsfrågor avseende ras och skred samt erosion enligt PBL ska klargöras i samband med framtagande av nya detaljplaner, vilket bör lyftas fram i översiktsplanen. SGI:s yttranden avser inte grundläggnings- och miljötekniska frågor, men det rekommenderas att fortsatta geotekniska detaljplaneutredningar innehåller översiktliga bedömningar av dessa frågor.

I tidigare yttrande påtalades att översiktsplanen bör innehålla en strategi över hur det geotekniska frågorna ska hanteras i senare skeden i planprocessen. Generellt är det i översiktsplanen lämpligt att översiktligt redovisa geologiska och geotekniska förhållanden samt eventuella risker, då detta utgör underlag för strategiska val av markanvändning. Särskilt bör framgå i vilken utsträckning de geotekniska säkerhetsfrågorna är styrande för markanvändningen, det vill säga områden där markens stabilitet kan orsaka svårigheter vid planläggning och/eller särskilt behöver utredas i samband med detaljplanläggning eller bygglovgivning. En översiktsplan bör beskriva en strategi för hur de geotekniska frågorna ska klargöras. En sådan strategi rekommenderas att innehålla:

Identifierade områden med osäkra förhållanden eller förutsättningar för försämrad säkerhet med hänsyn till skred och ras i jord och berg, erosion, översvämning, områden med begränsad byggbarhet till följd av komplicerade geotekniska förhållanden. Identifiering av områden där ytterligare geotekniska utredningar är eller kan vara nödvändiga vid framtida detaljplanearbeten för att bedöma områdenas lämplighet med hänsyn till geotekniska säkerhetsrisker

Riktlinjer för eventuella restriktioner med hänsyn till geotekniska förhållanden. Översiktlig bedömning av hur klimatförändringen kan påverka de geotekniska frågeställningarna. Avsikten med en strategi är att ange vad som ska utredas för att ha en beredskap för detta i samband med detaljplanläggning. Det kan t ex påverka i vilken ordning man planlägger områden eller att man samordnar utredningar för flera områden. Strategin innebär också att de geotekniska säkerhetsfrågorna kommer med tidigt i planläggning och bygglovgivning vilket är ett stöd för att styra markanvändning mot ökad säkerhet och minskade kostnader.

Som komplement till de i översiktsplanen beskrivna klimatscenerierna vill SGI tillägga att för de kommande 100 åren kan ökad nederbörd förväntas leda till ökade flöden i vattendrag och förhöjda portrycksnivåer i mark. Detta medför ökade risker för ras, skred, erosion och översvämningar, vilket bör värderas vid bedömning av framtida markanvändning (för såväl befintlig som tillkommande bebyggelse). Översvämningförebyggande åtgärder, tex uppfyllnader och vallar, medför geotekniska konsekvenser, vilket också måste beaktas.

MSB genomför kontinuerligt uppdateringar via deras karttjänst. På kartportalen finns också GIS-skikt för kusten som illustrerar extrema havsvattennivåer från 1- 5 meter i RH 2000, se länk <https://gisapp.msb.se/apps/kartportal/>

Kommentar:

Kapitlet gällande "Robust samhället i ett förändrat klimat" kompletteras med en kartbild som översiktligt redovisar ytjordlager i kommunen. Områden som bedöms ha ökad risk avseende säkerhetsfrågor ges en förtydligande beskrivning i vägledning till bebyggelseutveckling som finns för varje område. Texten kompletteras med information om att geotekniska säkerhetsfrågor avseende ras och skred samt erosion ska klarläggas i samband med framtagande av detaljplaner.

I översiktsplanen har kommunen beskrivit de förväntade klimatförändringarna fram till år 2100. Övriga synpunkter anses vara tillgodosedda i dokumentet.

Förorenade områden

Förslaget till översiktsplan lyfter 19 planeringsstrategier vars grundprinciper och tankesätt från cirkulär ekonomi bör införlivas i planering och utförande. Dessa grundprincipers tillämpning behöver tydliggöras när det gäller mål och avgränsningar vid avhjälpande av förorenade områden. Detta för att översiktsplanen ska kunna fungera som stöd och vägledning för beslut som rör användningen av mark- och markområden.

Återanvändning av mark- eller vattenområden är och har varit ett ursprungligt inslag i samhällsplaneringen. Problematiken med eventuella risker på grund av föroreningar från tidigare användning av marken kan dock sägas vara relativt ny. Det är inte ett så vanligt inslag vid tidigare överväganden om annan markanvändning. Det är ett faktum att det idag finns bättre förutsättningar för att skydda icke förorenad mark från att bli förorenad genom mindre känslig markanvändning. Det talar för att det vid omställning till en cirkulär ekonomi är viktigare att markens eller vattenområdets förutsättningar för annan markanvändning designas för att passa framförallt känsligare markanvändning.

Inom Ronneby kommun har länsstyrelsen identifierat ca 550 potentiellt förorenade områden. Ett stort antal av förorenade områdena ligger inom områden som kan komma att beröras av havsnivåhöjningar eller av högsta flöden för Ronnebyån. Generellt gäller principen att förorenaren betalar miljöskulden vilket även gäller föroreningar inom utvecklingsområdena i denna översiktsplan. Vid detaljplanering av utvecklingsområdena som berörs av misstänkt förorenade områden behöver det klargöras om en miljöskuld föreligger och i så fall om det finns en ansvarig. Saknas ansvarig och det är fråga om detaljplanering för bostadsändamål, kan bidrag för sanering för bostadsbyggande sökas hos Naturvårdsverket. Finns ansvarig bör denne underrättas om sakläget. Tillsynsmyndigheten ska om ansvarig inte tar sitt ansvar, på eget initiativ och i nödvändig utsträckning, vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse. Saknas ansvarig och det är fråga om annat ändamål än bostäder kan det finnas möjlighet till bidrag från Naturvårdsverket för avhjälpande om det är prioriterat ur ett nationellt perspektiv. Kommunen kan, om ekonomin tillåter, klargöra om miljöskulder föreligger samt översiktligt bedöma kostnaderna för avhjälpandet av dem, se även länkar Nyköping, Svea hovrätt dom T 728-11, Norrtälje, Svea hovrätt dom T 7240-12

Kommentar:

I översiktsplanen finns en beskrivning av förorenade områden i dokumentet sida 82. Där har även beskrivits att det är viktigt att utgå från områdets naturliga förutsättningar lika väl som att marken kan vara förorenad av tidigare användning av platsen.

Buller

Försvarmakten har synpunkter på expansionen av externhandelsområdet Viggen. Området är förlagt vid Ronneby flottiljflygplats in- och utflygningsvägar och utsätts för en ljudutbredning överstigande 90 dB L_{max}. Verksamheten som bedrivs vid Ronneby flottiljflygplats kan föranleda störningar för de som rör sig i området och medföra efterföljande klagomål på Försvarmaktens verksamhet. Försvarmakten kan således inte utesluta att en utökning av en besöksintensiv verksamhet i form av ett handelscentrum kan komma att medföra en risk för inskränkningar på verksamheten vid flygflottiljen, genom exempelvis begränsningar i miljötillstånd, klagomål från besökare eller näringsidkare. Försvarmakten önskar att det framgår av översiktsplanen att området är bullerutsatt samt vilka åtgärder kommunen skulle kunna vidta för att minska bullerexponeringen.

Försvarmakten önskar upplysa om att framtida militära flygsystem kan komma att få en större ljudutbredning än vad nuvarande system har. Försvarmakten kan därför på sikt komma att peka ut ett större influensområde än vad som tillämpas i dagsläget.

I övrigt har Försvarmakten inget att erinra. Försvarmakten uppmärksammar att Ronneby kommun tagit hänsyn till flertalet av de synpunkter som lämnades i yttrande FM2017-11099:2.

Kommentar:

Översiktsplanen förtydligas gällande att område Ka-06 och Ka-07 utsatt för flygbuller och vid planering och exploatering ska detta beaktas. Exempel på åtgärder beskrivs på sida 82 kopplat till riksintressebeskrivningen.

Övriga synpunkter noteras.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Länsstyrelsen anser att kommunen har redogjort på ett bra sätt vad gäller MKN för luft, buller och vatten och att kommunen på ett bra sätt tydliggör ställningstagande till åtgärder för att uppfylla miljö kvalitetsnormerna t ex arbetet för att motverka vandringshinder och att även kulturmiljöer ska beaktas i samband med åtgärdsarbetet.

Allmänna intressen enligt 2 kap PBL

Bostads byggande

Bostadsmarknaden i Blekinge visar på ett tydligt underskott av bostäder och framför allt fler hyresbostäder med rimliga hyresnivåer och för ett bredare spektrum av grupper. Länsstyrelsen vill påpeka att det är av största vikt att kommunen planerar för blandade typer av bebyggelse och boendeformer för olika typer av grupper.

Trafikverket vidhåller tidigare synpunkt om att planerade områden för framtida tätort, framtida verksamhetsområde etc. som anges på kartor sid. 51 och framåt bör justeras utifrån rådande säkerhets- och byggnadsfria avstånd till befintliga kommunikationsanläggningar. Som exempel bör inte trafikplatsen vid E22 Ronneby Öst ingå i område för framtida verksamhetsområde och flera områden ser ut att vara illustrerade inom den byggnadsfria zonen för exempelvis E22.

Kommentar

Kommunen ser det som angeläget att öka bostadsbyggandet i kommunen. En av de inledande planeringsstrategierna är att kommunen ska komplettera bostadsutbudet i de olika delarna så att variation av bostadstyper och upplåtelseformer ökar. Det skapar möjligheter för boende för olika grupper i samhället.

Områdena på sid 51 justeras enligt Trafikverket synpunkter.

Natur

Under rubriken "Rik grönstruktur med höga naturvärden" (sid 30) saknas det något ord i meningen: Vid exploatering är det också viktigt att inte bygga (bort?) kopplingar mellan olika grönområden. Tillägg är ett förslag för att förtydliga innebörden i meningen, om det är vad som avses.

Länsstyrelsen anser att område Ro-05 (utredningsområde) på sida 50-51 pga stora naturvärden är olämpligt för framtida tätortsutveckling. Området är del i ett mycket värdefullt odlingslandskap med stor variation och höga värden och fungerar som en viktig spridningskorridor i den gröna infrastrukturen för många arter i landskapet. Här lever bl a en fridlyst och starkt hotad art. Av samma anledning är även delar av område Ro-14 olämpliga att bebygga. Den del länsstyrelsen anser olämpligt att bebygga ligger mellan Karlskronavägen (mot Ronneby centrum), E22:an och järnvägen. Både Ro-05 och del av Ro-14 bör klassas som natur, alternativt utgå från planförslaget. Ro-05 sammanfaller till stor del med det område som benämndes Ro-06 (område för ny stads bygd) i den tidigare samrådsversionen av planen. Länsstyrelsen påpekade redan i samrådsyttrandet 2017-06-16 att området borde utgå pga sina höga naturvärden.

På sida 53-54 Ka-03 ser länsstyrelsen det som positivt att det i förslaget framgår att en fördjupad studie krävs med hänsyn till de olika intressen och värden som finns i delar av området.

Som länsstyrelsen påpekat i tidigare samråd är det viktigt att nämna i översiktsplanen att det kan förekomma fridlysta arter i alla områden och att det kan krävas samråd, dispens och anpassning av exploateringar i senare skeden.

Kommentar

För kommunens utveckling är områdena öster om staden strategiska för den framtida utvecklingen av Ronneby tätort. Området är dessutom redan i dagsläget väl försörjt med infrastruktur och närhet till kollektivtrafik. Området väster om staden faller inom

försvarsmaktens influensområde för flyget och är därför inte möjliga att bebygga med bostäder.

Kommunen är medveten om att området som kallas Ro-05 hyser stora natur- och kulturvärden, men anser att det kan finnas platser inom området som inte innebär någon skada på dessa värden vid eventuell exploatering. Därför är området Ro-05 utlagt som ett "utredningsområde" för att ytterligare belysa att fler utredningar krävs för att kunna avgöra om bebyggelse kan uppföras inom någon eller några delar av området.

Beskrivningen för område Ro-14 ges ett förtydligande att det kan finnas höga naturvärden inom området och att dessa särskilt ska utredas i samband med genomförandet av projektet.

Texten på sida 30 uppdateras och på sida 31 kompletteras texten gällande att det kan förekomma fridlysta arter inom exploateringsområdena.

Naturresevat

För att få utföra åtgärder inom naturresevat kan tillstånd eller dispens krävas från Länsstyrelsen enligt 7 kap. miljöbalken. Dispens medges endast om det finns särskilda skäl. De utvecklingsområden som kan påverka ett naturresevat, bör undantas från exploatering. Även om exploatering sker utanför ett naturresevat kan det skada exempelvis träd inom resevatet om dess rötter påverkas. Träd inom resevat kan även utgöra en säkerhetsrisk om byggnader uppförs precis intill ett resevat. Därmed bör ett säkerhetsavstånd hållas till naturresevat så att skador eller olägenheter inte uppkommer. På så vis kan även ett tillstånds- eller dispensförfarande undvikas.

Nyckelbiotoper och objekt med naturvärden

Nyckelbiotoper har utpekats för att de innehåller mycket höga naturvärden och utgör livsmiljöer för rödlistade och fridlysta arter. Objekt med naturvärden uppfyller inte kraven på att vara nyckelbiotop men är ändå viktiga för den biologiska mångfalden. Dessa områden är mycket viktiga för mångfalden och för många olika arters fortlevnad. Ofta kan artskyddsförordningen beröras i dessa områden då fridlysta arter ofta påträffas. De utvecklingsområden som medför intrång i, eller skada på nyckelbiotoper eller objekt med naturvärden, bör undantas från exploatering, se även under Natur.

Biotopskydd

Odlingsrösen, öppna diken, åkerholmar och stenmurar i jordbruksmark samt alléer, är exempel på sådana mindre markområden/objekt som omfattas av biotopskyddsbestämmelserna i 7 kap. 11 § miljöbalken samt 5 § och bilaga 1 till förordning (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken. Skyddet innebär att biotoperna inte får skadas. Dispens söks hos Länsstyrelsen. Det är av största vikt att dessa objekt, i god tid innan detaljplanering eller exploatering, pekas ut så att dispensfrågan kan prövas. Det underlättar både för kommunen och Länsstyrelsen om denna prövning sker i god tid. Om detaljplaneringen kommit långt och dispens inte medges kan det ställa till med problem och onödiga kostnader för kommunen.

Samråd enligt 12 kap. 6 § MB

Enligt 12 kap. 6 § MB ska en anmälan för samråd göras för verksamheter och åtgärder som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön och som inte omfattas av tillstånds eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken. Samrådsplikten kan beröra en mängd åtgärder eller naturvärden. Skyddsvärda träd, ofta ekar, kan kräva samråd med Länsstyrelsen om dessa kan skadas. Samrådsplikten gäller även om en detaljplan är fastställd, och även om naturvärdena/åtgärden inte belysts i detaljplaneskedet.

Artskyddsförordningen

Vid exploateringar kan arter som omfattas av artskyddsförordningen (2007:845) komma att påverkas. I förordningen framgår det vilket skydd som gäller för vilka arter. Även fortplantningsområden eller viloplåtar för vissa arter är skyddade, exempelvis för fladdermöss och läderbagge. Det innebär att exploatering av områden kan kräva dispens från artskyddsförordningen. Dispens får endast medges om kraven uppfylls i 14 § artskyddsförordningen, därmed medges dispens endast i undantagsfall. Därför bör utvecklingsområden som berör fridlysta arter, som är kända i dagsläget, undantas från exploatering. Vidare kan inventeringar krävas för att undersöka om fridlysta arter påverkas, och hur, se även under Natur.

Områden och skyddsområden med höga naturvärden

Områden med höga naturvärden, exempelvis ramsar-, natura 2000-områden, naturreservat samt nyckelbiotoper och objekt med naturvärden, bör undantas från exploatering, då de negativa konsekvenserna för naturvärdena kan bli stora. Detta gäller även övriga utvecklingsområden där höga naturvärden berörs. Se även Länsstyrelsens bedömning gällande utvecklingsområden inom riksintressen enligt 3 kap. 6 §. Framförallt när ovanstående områden berörs bedöms inte exploateringen vara förenlig med PBL 2 kap. 2 § om att mark- och vattenområden används för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att kartan på sida 31 är inaktuell. Den bör kompletteras med de naturreservat som bildats under åren 2016-2017. De är följande Garnanäs, Biskopsmåla, Hålabäcksmaderna, Hultalycke, Storemosse (utvidgning av befintligt reservat) och Tallet (utvidgning av befintligt reservat)

Kommentar

Kommunen uppdaterar kartan på sida 31 med de naturreservat som bildats under 2016-2017. Inga av de utpekade exploateringsområdena berörs.

Kommunen har undvikit att lägga ut exploateringsområden inom områden som är skyddade med exempelvis natura2000-områden eller naturreservat. I de fall då exploateringsområden ligger i närheten av skyddade områden har detta särskilt angetts som skäl för vidare utredning i planförslaget.

Övriga synpunkter tas som information.

Dagvatten

Det är positivt att kommunen förstår behovet av att omhänderta dagvatten på ett hållbart sätt vid utbyggnad och förtätning av samhällena i kommunen. Detta blir ännu viktigare med hänsyn till kommande ökande regnmängder. Behov av att utreda dagvattenhanteringen finns med i de flesta förtätningssområdena, men inte alla. Vid förtätning är det viktigt att ta hänsyn till gröna stråk och stadsnära natur, som har en viktig roll i omhändertagandet av dagvatten.

I områden där dagvatten riskerar att förorenas är det viktigt att utreda hur dagvattnet ska renas innan det släpps till recipient. Trafikdagvatten och dagvatten från verksamhetsområden kan innehålla betydande halter av olja, tungmetaller och andra föroreningar.

Det är bra att kommunen planerar att göra en riskanalys av bland annat flöden vid skyfall så att framtida bebyggelse inte stänger in ytavrinnande vatten med översvämning som följd.

Vatten och avlopp

Länsstyrelsen anser att översiktsplanen beskriver vatten och avlopp på ett bra sätt och har inget att tillägga. Ronneby kommun har tagit fram ett förslag till lokal vattenförsörjningsplan vilken ska utgöra underlag till kommunens översiktsplan. Försvarsmakten kan komma att ha synpunkter på underlaget, detta kommer dock att hanteras i separat ärende.

Dricksvattenförsörjningen

Länsstyrelsen påpekade även i samrådet vikten av att planera så att de vattenförekomster som är viktiga för en långsiktigt hållbar dricksvattenförsörjning nu och i framtiden kan användas för uttag av vatten för dricksvattenproduktion. Det innebär både att man behöver se till att de inte förorenas av olika verksamheter och att de inte exploateras på annat sätt som försvårar nyttjandet av vattenförekomsterna som vattentäkter. Länsstyrelsens regionala dricksvattenförsörjningsplan är viktig att beakta som en planeringsförutsättning i översiktsplanen och i kommunens vattenförsörjningsplan. Det är även viktigt att se över om det finns konflikter mellan lokala och regionala vattenförsörjningsplaner som behöver tydliggöras i arbetet med översiktsplanen.

Kommentar

Kommunen har resonerat så att hantering av dagvatten är viktigt i samtliga områden där förändringar i markanvändningen sker, men har särskilt belyst detta i områden som har känd dagvattenproblematik. Därför har inte dagvattenfrågan uppmärksammats i samtliga områden.

I uppföljningen av översiktsplanen gällande den betydande påverkan som planen kan medföra har kommunen tagit upp att avstämning ska ske hur översiktsplanen stämmer överens med vattenförsörjningsplanen då denna är antagen.

Övriga synpunkter noteras.

Vattenverksamhet

Enligt 11 kap. 3 § punkt 1 och 2 MB(1998:808), framgår att med vattenverksamhet avses bland annat uppförande, ändring, lagning eller utrivning av en anläggning i ett vattenområde och fyllning eller pålning i ett vattenområde. Med vattenområde avses, enligt 11 kap. 4§ MB, ett område som täcks av vatten vid högsta förutsägbara vattenstånd. För bedrivande av vattenverksamhet krävs tillstånd eller anmälan enligt 11 kap. 9 eller 9a § § MB, såvida det inte är uppenbart att allmänna eller enskilda intressen inte skadas genom vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena, 11 kap. 12 § MB. Enligt 19 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m. gäller anmälningsplikt för att anlägga en brygga i vattenområde. Länsstyrelsen anser att nödvändiga beslut och tillstånd bör sökas och erhållas i god tid för att undvika problem, förseningar, onödiga kostnader, eller negativ påverkan på naturmiljön, i samband med detaljplanering och exploatering.

Jordbruksmark

Av 3 kap. 4 § MB framgår att jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Detta behöver tas i beaktande innan exploatering av jordbruksmark sker, observera att det i så fall ska tillgodose ett väsentligt samhällsintresse.

Länsstyrelsen anser att ordet "bör" ska ändras till "får" när det gäller texten om att brukningsvärd jordbruksmark får endast tas i anspråk för ändamål om det rör sig om väsentliga samhällsintressen som inte kan tillgodoses på annat sätt.

I utställningsversionen har kommunen utvecklat sitt resonemang kring hur man gör avvägningar mellan exploatering av jordbruksmark och att bevara den. Det är bra att man utvecklat sina intentioner att bevara jordbruksmarken och att man väljer att förtäta där det är möjligt. Man skriver vidare att det har undersökts om allmänna intressen, ekonomisk tillväxt och bostadsförsörjning kan tillgodoses på annat sätt.

Det skulle vara mycket positivt om det av översiktsplanen också tydligt framgår att jordbruksmark endast tas i anspråk för väsentliga samhällsintressen i de fall dessa inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Så att översiktsplanen lever upp till lagstiftningens krav. Ett exempel på när resonemanget enligt punkt 2 tycks saknas är: "Ro-16 Nytt verksamhetsområde, crossbana. Området utgör åkermark men anses som lämpligt att anlägga en crossbana. Frågor så som geoteknik, tillgänglighet och dagvattenhantering kan särskilt behöva utredas i samband med genomförandet av projektet."

Kommentar

Texten gällande ianspråktagande av jordbruksmark ändras till "får".

Gällande område Ro-16 har utredningar gjorts och området har prövats genom planbesked med positivt resultat.

MKB

Vid tillämpningen av 6 kap 11 § miljöbalken ska genomförandet av en översiktsplan alltid antas medföra en betydande miljöpåverkan och en miljöbedömning inklusive en miljökonsekvensbeskrivning ska genomföras (4§ Förordning (1998:905m) om miljökonsekvensbeskrivningar). I 6 kap § 12 Miljöbalken anges riktlinjer för miljökonsekvensbeskrivningar. Länsstyrelsen noterar att kommunen har reviderat sin MKB i enlighet med de synpunkter länsstyrelsen hade i samrådet. Länsstyrelsen har inget mer att tillägga.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen tycker att översiktsplanen överlag förmedlar en förståelse och hänsyn till kulturmiljöer. Positivt är att ny bebyggelse förankras i de särskilda kulturmiljöerna. Generellt finns det dock brister på hur kommunen vill bruka kulturarvet i fall där kulturmiljöer även kan äga rekreativa-, sociala-, pedagogiska- och upplevelsemässiga värden.

Under rubriken Kulturarvet som resurs (s. 15), första stycket: Med tanke på att det finns riksintressanta fornlämningsmiljöer i kommunen bör begreppet fornlämningar tas med som exempel på uttryck för kulturarv.

Under rubriken Ortens karaktär och kulturmiljö (s 47): Inom och i anslutning till Ronneby tätort finns förhistoriska miljöer med gravfält, boplatser och fornborg, från framförallt järnålder, som vittnar om områdets betydelse och brukande före den medeltida stadsetableringen. Detta nämns inte men borde lyftas fram. Fornlämningar i tätorter kan dessutom ha rekreativa värden utöver de sociala.

Under delen som gäller Kallinge (s.52) med rubriken kulturmiljö: Gravarna in Hasselstad är inte fornfynd, utan fornlämningar.

Under delen som gäller Johannishus (s.62) med rubriken Kulturmiljö: Johannishusåsar ingår i riksintresse som utmärks och karaktäriseras bl a av förekomster av järnåldersgravfält. Då dessa är karaktärsskapande för bygden bör dessa explicit nämnas. Det heter inte "skattefynd", utan skattefynd.

Kommentar

Dokumentet kompletteras och begreppet fornlämningar tas med som exempel på uttryck för kulturarv. Texten på sid 52 justeras från fornfynd, till fornlämningar. Sida 47 kompletteras med information om att området ingår i ett riksintresse och sida 62 revideras och kompletteras med Länsstyrelsen synpunkter.

Trafik

Farligt gods

Länsstyrelsen tycker att kommunen kan vidareutveckla avsnittet med farligt godsleder och har tydliga förhållningssätt om exempelvis skyddsavstånd vad avser nybyggnation.

Kommentar

Texten gällande farligt gods på sidan 82 ges en utökad beskrivning och en kartbild förs i dokumentet som tydliggör var det är lämpligt eller inte tillåtet att föra fram farligt gods.

Gång och cykel

Trafikverket anser att det i kartan till stycket gång- och cykeltrafik på sid. 27 bör framgå vilka gång och cykelstråk som ingår i det regionala huvudcykelnätet enligt den regionala cykelstrategin som har beslutats av Region Blekinge. Cykelstrategin utgör ett viktigt underlag för vidare planering och utbyggnad av gång- och cykelvägar utmed det statliga vägnätet. Övriga stråk som kommunen i översiktsplanen anger som "behov av utvecklad cykelförbindelse", ses mer som kommunala önskemål än faktiska behov där det är tveksamt om det finns tillräcklig potential för att understödja framtida utbyggnad. Vad gäller behovet av att knyta Ronneby och Kallinge med Viggenområdet har gång- och cykelbehovet nyligen utretts i en ÅVS, som i första hand rekommenderar att utveckla befintligt stråk öster om Karlshamnsvägen. Trafikverket anser att det skulle kunna omnämnas i översiktsplanen och framgå av berörda kartor.

Kommentar

Kartan på sid 27 förtydligas gällande gång- och cykeltrafik som ingår i det regionala huvudcykelnätet.

Texten på sida 48 kompletteras med att en ÅVS har gjorts som reder ut behovet av gång- och cykelväg till Viggenområdet.

Vägar

På sid. 28 under stycket "Vägnät" anges att E22 och Rv 27 ingår i TEN-T. Detta är korrekt vad gäller E22 men Rv 27 ingår i dagsläget inte i TEN-T.

På vissa kartor anges riksintresse för framtida vägnät. Trafikverket anser att dessa i stället kan anges som riksintresse för planerat vägnät, då dessa stråk är utpekade som planerade riksintressen.

Kommentar

Texten på sida 28 revideras gällande TEN-T.

Teckenförklaringen på sida 79 justeras till Riksintresse: planerat vägnät.

Järnväg

Trafikverket noterar att översiktsplanens intentioner vad gäller framtida sträckning för Blekinge kustbana och kommunens önskemål om ett framtida tågstopp nära flygplatsen, där området i banans förlängning anges för mötesstation och tågstopp på kartan sid. 28.

Trafikverket vidhåller tidigare synpunkter från samrådet att det i nuläget inte är aktuellt att införa nya stationer med resandeutbyte samt att en lokalisering i banans direkta förlängning inte är lämplig med hänsyn till riksintresset för Ronneby flygplats. Trafikverket framförde i samrådsyttrandet att det är för tidigt skede för att säga något om den framtida sträckning för Blekinge kustbana som redovisas i översiktsplanen. Trafikverket anser att det är positivt om

kommunen redovisar framtida reservat och säkerställer att inte planerade exploateringar omöjliggör en framtida eventuell uträtning av banan. Vad gäller planerat mötesspår ingår åtgärder (etapp 1) för Blekinge kustbana i förslag till nationell plan som beslutas av regeringen under våren 2018. Trafikverket kommer enligt vad som framgår av genomförd åtgärdsvalsstudie, ÅVS planera vidare för ett mötesspår i Kallinge tätort. Har Ronneby kommun ambitioner om ett alternativt läge för mötesspåret är det kommunen som ansvarar för att utreda förutsättningarna och genomförbarheten av ett sådant läge och även svara för eventuella merkostnader.

Kommentar

Kommunen vidhåller önskemålet om att placera mötesspår som i framtiden kan möjliggöra ett tågstopp närmare flygplatsen. Vidare utredningar kring möjligheten att anlägga mötesspår och tågstopp bedrivs utanför översiktsplanens arbetsram.

Flygtrafik

LFV har som sakägare av CNS-utrustning inget att erinra mot översiktsplanen. I remissvaret har LFV inte analyserat konsekvenser för flygvägar till och från flygplatser, samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli påverkad. Berörda flygplatser skall därför alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer, eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering. Med berörd flygplats avses att etableringen hamnar inom flygplatsens MSA-yta ca 60 km ut från flygplatsen. MSA är den hinderyta som är störst och står för "Minimum Sector Altitude".

Kommentar

Texten på sida 81 kompletteras med att hela kommunen omfattas av MSA-område samt att flygplatsen ska tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 meter ingår i planer eller om flygplatserna av annan anledning misstänks kunna bli påverkade av en etablering.

Kommunikation

Ledningar

Formuleringen på sida 41 kan tolkas som att endast Svenska kraftnäts kraftledningar har betydelse för rikets elförsörjning. Svenska kraftnät ansvarar för transmissionsnätet för el, det som i Sverige benämns stamnätet för el. Transmissionsnätet transporterar el från produktionskällor vidare till distributionsnäten, regionnät, som i sin tur via lokalnäten för elen vidare till el-användarna. Samtliga delar av elnätetsstrukturen har betydelse för rikets elförsörjning och Svenska kraftnät ansvarar för stamnätets roll i denna struktur. I och med att stamnätet skiljer sig från distributionsnätet även i spänningsnivå så kan det också finnas olika hänsyn som behöver tas vid planering eller utbyggnad invid kraftledningar. Av denna anledning är det värdefullt att översiktsplanens kartunderlag också skiljer på vad som är stamnät och vad som är regionnät.

I översiktsplanen framgår att kommunen arbetar för att resterande luftburna kraftledningar grävs ner, bland annat med hänvisning till att detta skulle förhindra strömavbrott vid extremväder. Apropå detta ställningstagande vill Svenska kraftnät understryka att växelströmsledningar med så hög spänning som 400 kV inte är lämpliga att gräva ner som kabel. På grund av reaktiv effekt vid markförläggning kan stora delar av den el som matas in

inte användas redan efter korta sträckor. Utöver de tekniska begränsningarna för överföringskapacitet och kompensationsbehov är markförlagda kablar också betydligt sämre än luftledningar för driftsäkerheten. Att upprätthålla hög driftsäkerhet i det nationella elsystemet är en viktig del av Svenska kraftnäts uppdrag från regeringen. Markförläggning av stamnätsförbindelser medför att kompensationsstationer måste anläggas samt att kabeln måste skarvas var sjuhundra meter. Varje skarv och varje station som byggs blir en ny potentiell felkälla i stamnätet. Därmed försämras driftsäkerheten. Dessutom tar markförlagda kablar betydligt längre tid att felsöka och reparera än luftledningar. Ur driftsäkerhetssynpunkt är således markförlagda stamnätsledningar ett betydligt sämre alternativ än luftledningar. Så länge rekommendationer från Svenska kraftnät beaktas har Svenska kraftnät inga invändningar mot aktuell översiktsplan.

Kommentar

Tillägg görs i texten på sida 41 att Svenska kraftnät ansvara för transmissionsnätet för el och att detta tillsammans med distributionsnätet och lokalnätet ingår i elstrukturen som har betydelse för rikets elförsörjning. Näten skiljer sig åt bland annat vad gäller spänningsnivå och olika hänsyn behöver tas vid planering eller utbyggnad invid kraftledningar.

Texten justeras även till att "kommunen verkar för att resterande luftburna kraftledningar grävs ned där så är lämpligt för att förhindra strömavbrott."

Elektronisk kommunikation

En robust och välutbyggd IT-infrastruktur är viktig för att trygga välfärden och ger goda förutsättningar för bland annat näringslivsutveckling, sysselsättning, forskning och innovationer, vård och omsorg, miljö och klimat, utbildning och kompetensförsörjning samt social delaktighet. Av denna anledning är det viktigt att IT-infrastrukturen måste in i samhällsplaneringsprocessen på regionnivå samt i alla kommuner. Om inte IT-infrastruktur beaktas i samhällsplaneringen finns risken att de tjänster som är beroende av infrastrukturen inte når ut till användarna. Lagändringen i Plan- och bygglagen (PBL) från maj 2011, stärker även detta.

När det gäller översiktsplanen torde det vara lämpligt att kontakta Telia Company AB, Skanova, Tele2, Telenor, Tre, NET 1 samt TeraCom. Även kommunen bör ha en förteckning över vilka ledningsägare som blir berörda. Sedan december 2010 finns ett system för begäran om ledningsanvisning, "ledningskollen.se".

Om översiktsplanen innebär uppförande av vindkraftverk, kan dessa i vissa fall påverka mottagningen av radiosignaler på ett negativt sätt, speciellt gäller detta för radiolänkförbindelser. Post- och telestyrelsen rekommenderar därför att ett samrådsförfarande genomförs mellan vindkraftsbolag och de radiolänkoperatörer som blir berörda av vindkraftsetableringen för respektive område för att minimera störningsriskerna.

Kommentar

Kommunen noterar informationen. Översiktsplanen innebär inte att nya områden för vindkraft förs in i planen, utan har inkluderat områdena från kommunens nu gällande tematiska tillägg gällande vindkraft.

Risker och säkerhet

Det är oklart om Ronneby kommun har beaktat den analys av risker i kommunen som räddningstjänsten tagit fram. Länsstyrelsen anser att en tydligare beskrivning om hur kommunen avser förhålla sig till identifierade riskkällor är av intresse. Länsstyrelsen anser det viktigt att kommunen inte "bygger in" riskobjekt i samhället i takt med att man expanderar bebyggelsen. Ett ställningstagande i översiktsplanen avseende riskobjekten och förhållandet till exploatering är således önskvärt. Detta är en fråga som annars kommer att behöva beaktas i större utsträckning i detaljplanerna längre fram där krav på skyddsåtgärder kommer att ställas.

Kommentar

Kommunen har fört en diskussion med Räddningstjänsten kring analysen av risker i kommunen som tagits fram. Ett förtydligande har gjorts gällande detta i dokumentet och om att det finns anläggningar som kan medföra risker för omgivningen och att det finns anläggningar som klassas som farligt verksamhet. På grund sabotagerisken pekar inte översiktsplanen ut vilka dessa är.

Region Blekinge

Region Blekinge har tidigare lämnas synpunkter i samrådsskedet. Dessa synpunkter har bemötts och tagits om hand i det fortsatta planarbetet. Region Blekinge har följande synpunkter på utställningsförslaget.

- Sidan 11 - det fjärde prioriterade området i Blekingestrategin ska vara *Tillgänglighet*.
- Ronneby tätort – Gång- och cykelstråket Ronneby – Gärestad med koppling till Listerby som finns med på kartan på sida 27 skulle också kunna vara på med kartan över Ronneby på sida 51.
- Kallinge - Den nyligen genomförda åtgärdsvalsstudien, TRV 2017/86629, vars syfte varit att utreda behovet av att förbättra kopplingen för gång- och cykeltrafikanter (G/C-trafikanter) till Viggenområdet kan tillföra planen underlag. Bl. a har tagits upp att förbättra Djupaforsvägen vidare till väg 651 via den idag enskilda vägen. Behov av cykelväg längs väg 651 för norrifrån kommande cyklister har identifierats. Behovet av att passera väg 27 vid cirkulationsplatsen är uppenbart och har studerats närmre av kommunen där en planskild passage förespråkas.
- Cykelförbindelser, kartan sid. 27 - I kommunens utvecklingsstrategier utgör Backaryd och Hallabro en gemensam kärna och av den anledningen syns det rimligt att det finns ett behov av en utvecklad cykelförbindelse mellan orterna. Behovet av en cykelförbindelse vidare mot Tingsryd förefaller tveksamt vilket vi tagit upp i vårt yttrande i samrådsskedet. Det är svårt att tro att det finns ett underbyggt behov som är så stort att det kräver mer av den nuvarande vägen som går att genomföra på samhällsekonomiska premisser.

Kommentar

Texten på sid 11 gällande Blekingestrategin revideras.

Illustration förs in på sid 51 som beskriver ”utvecklat gång- och cykelstråk” mellan Ronneby-Gärestad.

Upplysningen kring ÅVS för förbättrad koppling för gång- och cykeltrafikanter förs in som information på sida 48.

Kommunen bedömer att det kan finnas en framtida potential i att utveckla cykelförbindelsen norrut utmed RV 27 framförallt för cykelturism. Detta ger även möjlighet att i ett större perspektiv knyta samman vandrings- och cykelleder.

Sjöfartsverket

Som tillägg till yttrandet under samrådskedet framför Sjöfartsverket följande:

Sjöfartsverket vill upplysa Ronneby kommun om regeringens maritima strategi som bland annat går ut på att flytta över gods från landtransporter till sjötransporter.

Sjöfartsverket har i ett regeringsuppdrag ”Analys av utvecklingspotentialen för inlands- och kustsjöfart i Sverige” utpekat hamnen i Ronneby som en potentiell hamn för kustsjöfart. Vid planering av belysningspunkter ska hänsyn tas så att dessa inte bländar sjöfarande eller påverkar funktionen på de ljuspunkter som är avsedda för sjöfartens säkra navigation.

Ronneby hamn är en allmän hamn och dess farled 265 in till Ronneby är en allmän farled, enligt SJÖFS 2013:4.

Kommentar

Upplysningarna tas som information.

Texten gällande sjöfart på sida 29 i dokumentet kompletteras med information gällande att Ronneby hamn benämns som en allmän hamn, att farled 265 utgör en allmän farled samt att hamnen är utpekad som potentiell hamn för sjöfart.

Thomas Thierfelder

Thomas har uppmärksammat att två områden har slagits ihop från samrådsförslaget till utställningsförslaget. Det gäller områdena Ro-01 och Ro-02 som slagits ihop till ett område kallat Ro-01. Det har skapat förvirring då samrådsredogörelsen hänvisar till de områdens beteckningar som var aktuella vid samrådet.

Kommentar

Kommunen har uppmärksammat att det kan uppstå förvirring då de två områdena slogs ihop. Därför gjordes en särskild hänvisning på hemsidan när problemet uppdagades. Dessutom återkom även Skostyrelsen om förtydligade vilket område som avsågs vid samrådsvaret.

Cecilia Mörck

Cecilia Mörck uttrycker protester mot planerna på framtida tätortsutveckling i området som benämns Ro-01. Det är ett viktigt rekreativområde för de boende i Torneryd, Hjorthöjden, Risatorp och Risanäs. Ett så stort sammanhållet skogs- och blötmarksområde av denna art är ovärderligt och definitivt inte ett exempel på hållbar utveckling som Ronneby kommun vill stå för.

Kommentar

Anledningen till att området har föreslagits för framtida tätort är främst dess närhet till befintlig infrastruktur och kollektivtrafik. Områdets utbredning är översiktligt markerad och väl tilltagen i storlek. Inom områdena krävs ytterligare inventeringar och bedömningar av natur- och kulturmiljövärden inför framtida detaljplanering. Landskapets förutsättningar och behovet av natur och grönområden inom tätortsområden är viktiga aspekter att beakta i den framtida mer detaljerade planeringen av området. Yttrandet föranleder ingen förändring av planförslaget.

Lena Byback

Lena Byback är ägare till fastigheten Ronneby Södra Eringsboda 1:2 och 1:6, som i översiktsplanen är markerad som Er-02. Hon motsätter sig varje eventuellt förslag till bebyggelse på fastigheten. Marken har ägts av släkten sedan början av 1900-talet och genom tidens lopp bidragit med mark till bebyggelse längs Stora Blanken vägen samt lämnat plats för det kommunala reningsverket. Reningsverket har bland annat utgjort hinder att sköta skogen i området samt bidragit till områdets otrivsel. De områden som är markerade i LIS-planen och nu även översiktsplanen är de områden som släkten vårdat med omsorg i samråd med Skogsstyrelsen.

Kommentar

Kommunen noterar inkomna synpunkter. Eftersom området ligger nära Eringsboda samhälle och är utpekad som LIS-område anses det dock vara ett attraktivt område för bostadsbebyggelse. Yttrandet föranleder ingen förändring av planförslaget.

Saxemara med flera byars samhällsförening

Styrelsen i Saxemara med flera byars samhällsförening har svarat på förslaget till översiktsplan för Saxemara med omnejd. Förutom remissvar vill man bjuda in politiker från samtliga partier till en byavandring och genomgång av materialet. Remissvaret är uppbyggt med en beskrivning av hur föreningen ser på olika temaområden och har därefter gett förslag på utvecklingsmöjligheter kopplat till dessa. I redogörelsen är texten sammanfattad och till vissa delar även förslagen på utvecklingsmöjligheter.

Skola

Hjärta i byn är förskolan och skolan. Det är stort tryck på förskolan vilket får till följd att inte alla boende i området får plats i förskolan. Det är svårt att bygga ut förskolan, då det är väga runt om. Föreningen föreslår att man ska bygga skolan på höjden vilket även skulle medföra att befintliga fastigheter och lektyor skulle få en uppfräschning.

De två planerade centralskolorna i Ronneby tätort oroar byborna, då förslaget är att elever i årskurs 4-6 ska flyttas från Saxemara skola till en av dessa nya skolor. Man är orolig för att föräldrar väljer bort Saxemara skolan om barnen bara får gå där i 4 år. Om inte barnfamiljer vågar flytta till Saxemara kan inte heller äldre bo kvar. Saxemara kan inte överleva på att vara en sommarby dit bad- och sommargäster kommer. Idag är förskolan och skolan det enda som kan locka till ett permanentboende i byn. Föreningen efterfrågar en tydlig och långsiktig vision för Saxemara där bland annat frågetecken runt skolans framtid rätas ut.

Boende och byggnation

Saxemara är en av kommunens utpekade kärnor i den föreslagna översiktsplanen. Även om hänsyn måste tas till Försvarsmaktens intressen, så är utvecklingen av boende en förutsättning för att Saxemara med omnejds utveckling ska kunna klara de mål som översiktsplanen anger gällande service, kommunikationer, skola mm. Föreningen tycker de föreslagna områden i de västra delarna av Saxemara och i Spjälkö är goda, men föreslår dialog med Ronneby flygflottilj kring flygbullerfrågan för att kunna använda mer mark för ny bebyggelse.

Kommunikation

I Saxemara finns en busslinje som går in till Ronneby på morgonen och hem sen eftermiddag. Dessutom finns det en välanvänd gång- och cykelväg in till Ronneby. Föreningen önskar att denna ska vidareutvecklas mot Spjälkö och vidare västerut till Järnavik och Bräkne-Hoby. Det skulle öka möjligheten för cykelturism i kommunen.

Grönstrukturen

Föreningen understryker vikten av att hålla dalgångens landskapsrum öppet. Man föreslår att korsningen vid kyrkan skulle ges en ansiktslyftning med framförallt skylar till idrottsplatsen, badplatserna mm. Man vill även att den visuella kontakten mellan Vierydsvägen och havet ska öka och att kontakten utmed Saxemaraviken bör förbättras. Man önskar att belysningen i Saxemara ska ses över samt understryker att julbelysning i december är viktigt.

Fritidsaktiviteter

I byn finns idrottsplats, båtklubb och badplatser. Ideella krafter tillsammans med satsningar från kommunen har varit framgångsrikt. Många husbilsägare ställer sig på badplatsens parkering och föreningen önskar att detta sker på ett mer kontrollerat sätt. Bastuflotten som är bygd med hjälp av "försköningspengar" är en stor tillgång både för boende och besökare. Föreningen framför flera förslag på utvecklingsmöjligheter under rubriken "fritidsaktiviteter". Bland annat önskas satsningar för att utveckla badplatserna med brygga, bord och sittplatser samt att göra en ställplats för husbilar vid campingen/badplatsen och även undersöka möjligheten att utöka campingen.

Evenemang

Samhällsföreningen och båtvarvets arrendator arrangerar varje år flera olika evenemang så som valborgsfirande, båtshow, segeltävlingar mm. Den parkering som finns till båtvarvet ligger en bit från varvet och vägen däremellan är undermålig. Det borde ligga i kommunens, varvets och läns museets intresse att öka tillgängligheten till detta besöksmål. På varvet finns alla förutsättningar för Gribshundens fortsatta utveckling.

Även kring evenemangen har föreningen flera idéer på utvecklingsmöjligheter. Bland annat föreslås att öppna upp för mer kontakt med havet och utveckla området kring varvet med nya sjöbodrar som bland annat kan inrymma företag.

Framtid

Samhällsföreningen är orolig för den framtida utvecklingen av Saxemara. Föreningen jämför med kustbyalternativet Listerby där det finns ny förskola och skola för F-6, nya bostadsområden och flera bussförbindelser. Saxemara och angränsande byar behöver åldersblandat boende året runt och en förskola/skola med en långsiktig vision eftersom detta möjliggör en levande landsbygd som blir attraktiv att satsa på ut flera perspektiv och utifrån olika intressenter.

Kommentar

Yttrandet har förts vidare till politikerna i översiktsplanens styrgrupp, dvs kommunstyrelsens arbetsutskott utökat med de partier som inte är representerade. Kommunen anser att det är en stor tillgång att ha engagerade samhällsföreningar.

I översiktsplanen har Saxemara pekats ut som en kärna vilket innebär att tätorten ska fungera som centrum för samhällsservice. Det innebär bland annat att förskola, skola och nya bostäder kan uppföras i tätorten om behov för detta uppstår. Frågor så som behov av utbyggnad av förskola och skola samt var nya skolor ska placeras i kommunen har inte behandlats i arbetet med översiktsplanen.

Ronneby kommun för en kontinuerlig dialog med Försvarmakten. I dagsläget är det inte aktuellt för kommunen att föreslå ny bostadsbebyggelse inom de områden som försvarmakten pekat ut som riksintresseområden. Kontinuerlig dialog pågår och om förutsättningarna ändras kan förändrade ställningstaganden göras.

Mycket av de utvecklingsmöjligheter som föreningen har beskrivit finns i grönstrukturplanen som kommunen tidigare jobbat fram. Översiktsplanens syfte är att beskriva kommunens långsiktiga utvecklingsstrategier. Med anledning av detta är många av de utvecklingsförslag som samhällsföreningen fört fram lovvärda, men alltför detaljerade för att kunna inrymmas i översiktsplanen. Yttrandet föranleder inga förändringar av planförslaget.

Elna Jönsson

Elna Jönsson protesterar mot den framtida bebyggelsen i området Ro-01. Detta är ett populärt rekreativt område för boende i alla kringliggande stadsdelar. Dessutom är det ett unikt skogs- och våtmarksområde med ett rikt växt-, fågel- och djurliv. Bebyggelse här rymmer dåligt med den hållbara utveckling Ronneby kommun säger sig sträva efter.

Kommentar

Anledningen till att området har föreslagits för framtida tätort är främst dess närhet till befintlig infrastruktur och befintlig kollektivtrafik. Områdets utbredning är översiktligt markerad och väl tilltagen i storlek. Inom områdena krävs ytterligare inventeringar och bedömningar av natur- och kulturmiljövärden inför framtida detaljplanering. Landskapets

förutsättningar och behovet av natur och grönområden inom tätortsområden är viktiga aspekter att beakta i den framtida mer detaljerade planeringen av området. Yttrandet föranleder ingen förändring av planförslaget.

Tommy Kalmteg, Ronneby kommunbygderåd, Öljuhult och Belganets samhällsförening

Vid Strångamåla ansluter Bräkneleden till Blekinge Vildmarksled, som även är en ridled. Vildmarksledens sträckning utmed Bräkneåns dalgång bör tas till vara och utnyttjas som anslutningsväg till Tingsryds kommun och leden mellan Växjö och Ystad.

Kommunen bör verka för att buss 840 stannar på samtliga hållplatser utmed RV 27. Ett förslag kan vara att inskränka snabbturen till de tider då arbetspendlingen är störst.

I Belganet finns befintlig tomtmark som kommunen äger. Detta område bör lyftas fram för ett attraktivt boende.

Karta gällande Miljöteknisk bredbandsnät berör inte alls den norra delen av kommunen (kartan sid 38) Innebär det att norra delen av kommunen inte har fiber från Miljötekniks bredbandsnät? Den fasta telefonen kopplas bort innan översiktsplanen är godkänd. Krafttag krävs inom det snarast från kommunen för att säkerställa infrastrukturen även i de norra kommundelarna.

Kommentar

Ledsystemet i kommunen finns översiktligt beskrivet i översiktsplanen. Mer information finns i grönstrukturplanen som utgör ett tematiskt tillägg översiktsplanen.

Frågor gällande planering av enskilda kollektivtrafikstråk ingår inte i översiktsplanen.

Kommunen verkar för att lyfta fram de tillgängliga tomterna som finns i kommunen. Dock kan inte alla lyftas fram i översiktsplanen.

Bilden i dokumentet visar det fibernät som når ut till telestationerna. I dagsläget finns det ingen utbyggnadsplan gällande de områden som blir utan telekablar. Miljöteknik har idag ett uppdrag att bygga ut fibernätet till 90 % av kommunens hushåll till slutet på 2020. Detta innebär inte att de områden där den fasta telefonen nu kopplas bort automatiskt blir utbyggda, då dessa ofta ligger i de 10 % som ligger utanför Miljötekniks uppdrag. Kommunens mål är att 100 % av kommunens företag och permanenta hushåll har tillgång till höghastighetsbredband år 2020.

Trafikverket

Trafikverket har tidigare yttrat sig i ärendet den 9 juni 2017 (TRV 2017/41385). Trafikverket ser positivt på att de tidigare framförda synpunkterna till stor del har tillgodosetts i förslaget och att översiktsplanen har utvecklats vad gäller avvägning och ställningstagande för påverkan på riksintressena samt tydliggörande kring vilka vidare utredningar som kan behöva göras. Trafikverkets synpunkter och kommentarer framgår nedan.

Teckenförklaringen alternativt kartan under kapitlet "Hållbara kommunikationer" på sida 26 behöver justeras då det som anges som vägnät av riksintresse inte stämmer med vilka vägar som utgör riksintressen. Det är endast E22, Rv 27 samt väg 652 till Ronneby flygplats som utgör riksintresse för väg inom Ronneby kommun. Kartan ger inte heller en korrekt bild för vilka vägar som är av riksintresse i Karlshamn och Karlskrona varför Trafikverket anser att texten i teckenförklaringen kan justeras till exempelvis "övergripande vägnät" och att begreppet riksintresse utgår.

Trafikverket anser att det i kartan till stycket gång- och cykeltrafik på sida 27 bör framgå vilka gång- och cykelstråk som ingår i det regionala huvudcykelnätet enligt den regionala cykelstrategin som har beslutats av Region Blekinge. Cykelstrategin utgör ett viktigt underlag för vidare planering och utbyggnad av gång- och cykelvägar utmed det statliga vägnätet. Övriga stråk som kommunen i översiktsplanen anger som "behov av utvecklad cykelförbindelse", ses mer som kommunala önskemål än faktiska behov där det är tveksamt om det finns tillräcklig potential för att understödja framtida utbyggnad. Vad gäller behovet av att knyta Ronneby och Kallinge med Viggenområdet har gång- och cykelbehovet nyligen utretts i en ÅVS, som i första hand rekommenderar att utveckla befintligt stråk öster om Karlshamnsvägen. Trafikverket anser att det skulle kunna omnämnas i översiktsplanen och framgå av berörda kartor.

På sid. 28 under stycket "Vägnät" anges att E22 och Rv 27 ingår i TEN-T. Detta är korrekt vad gäller E22 men Rv 27 ingår i dagsläget inte i TEN-T, se karta under följande länk: https://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/ten-t-guidelines/maps_en

Trafikverket ser med hänsyn till riksintresset för Ronneby flygplats positivt på att kommunen har justerat planerat område för verksamheter till att endast omfatta området närmast Kallinge tätort och att området i banans förlängning har utgått. Samtidigt noterar Trafikverket översiktsplanens intentioner vad gäller framtida sträckning för Blekinge kustbana och kommunens önskemål om ett framtida tågstopp nära flygplatsen, där området i banans förlängning anges för mötesstation och tågstopp på kartan sid. 28. Trafikverket vidhåller tidigare synpunkter från samrådet att det i nuläget inte är aktuellt att införa nya stationer med resandeutbyte samt att en lokalisering i banans direkta förlängning inte är lämplig med hänsyn till riksintresset för Ronneby flygplats. Trafikverket instämmer i kommunens bild att ytterligare utredning krävs för att landa i vilka åtgärder som krävs för att tillgodose målet om kortare restider mellan Karlskrona och Malmö/Köpenhamn. Därav är det, precis som Trafikverket framförde i samrådsyttrandet, för tidigt skede för att säga något om den framtida sträckning för Blekinge kustbana som redovisas i översiktsplanen. Trafikverket anser att det är positivt om kommunen redovisar framtida reservat och säkerställer att inte planerade exploateringar omöjliggör en framtida eventuell uträtning av banan. Vad gäller planerat mötesspår ingår åtgärder (etapp 1) för Blekinge kustbana i förslag till nationell plan som beslutas av regeringen under våren 2018. Trafikverket kommer enligt vad som framgår av genomförd åtgärdsvalsstudie, ÅVS planera vidare för ett mötesspår i Kallinge tätort. Har Ronneby kommun ambitioner om ett alternativt läge för mötesspåret är det kommunen som ansvarar för att utreda förutsättningarna och genomförbarheten av ett sådant läge och även svara för eventuella merkostnader.

Trafikverket vidhåller tidigare synpunkt om att planerade områden för framtida tätort, framtida verksamhetsområde etc. som anges på kartor sida 51 och framåt bör justeras utifrån

rådande säkerhets- och byggnadsfria avstånd till befintliga kommunikationsanläggningar. Även om Trafikverket gör tolkningen att föreslagna ytor är schematiskt illustrerade utgör översiktsplanen ett viktigt underlag för kommande planering och detaljplaner, och bör i möjligaste mån ge ett korrekt underlag på övergripande nivå. Som exempel bör inte trafikplatsen vid E22 Ronneby Öst ingå i område för framtida verksamhetsområde och flera områden ser ut att vara illustrerade inom den byggnadsfria zonen för exempelvis E22. På vissa kartor anges riksintresse för framtida vägnät. Trafikverket anser att dessa i stället kan anges som riksintresse för planerat vägnät, då dessa stråk är utpekade som planerade riksintressen.

Kommentar

Teckenförklaringen på sida 26 revideras enligt Trafikverkets önskemål.

Kartan på sid 27 förtydligas gällande gång- och cykeltrafik som ingår i det regionala huvudcykelnätet.

Texten på sida 48 kompletteras med att en ÅVS har gjorts som reder ut behovet av gång- och cykelväg till Viggensområdet.

Texten på sida 28 revideras gällande TEN-T.

Framtida utvecklingsområden revideras i omfattning med hänsyn utifrån rådande säkerhets- och byggnadsfria avstånd till befintliga kommunikationsanläggningar.

Övriga synpunkter noteras.

Karl-Gunnar Åkesson och Joakim Åkesson

Karl-Gunnar och Joakim anser att det sätt som markägarna har informerats och översiktsplanens samråd och utställning är otillräcklig och tyder på maktfullkomlighet gentemot markägare och företag i Ronneby kommun. Redan under samrådet lämnades synpunkter på planförslaget, men dessa har ej tagits hänsyn till inför utställningen.

Åkessons driver ett aktivt jord- och skogsbruk på fastigheten Levalunda 7:1. För att få lönsamhet i detta är man i behov av all den mark man förfogar över. I planförslaget och i lagtexten finns skrivningar som säger att jord- och skogsbruk är av stor betydelse som näring och ska ej tas i anspråk utan för att tillgodose väsentliga samhällsintressen. Ronneby kommun förfogar redan idag över så stor areal att den bör räcka i överskådlig tid.

Det nya verksamhetsområdet Ro-16 är beläget norr om väg E22. Denna trafikled har tre av- och påfarter söderut mot Ronneby tätort, men mot Ro-16 finns ingen väg utan bara stora skogspartier. Att skapa tillgänglighet till detta område skulle troligen vara mycket kostsamt. I förslaget till översiktsplan finns även ett förslag om en ny sträckning av järnvägen, norr om väg E22 och genom område Ro-16. Man anser att det är dålig planering att först göra ett verksamhetsområde och sedan göra plats för järnväg.

Med stöd av framförda synpunkter är det Karl-Gunnar och Joakims bestämda åsikt att det inte finns behov av någon plan över mark som tillhör Levalunda 7:1. De yrkar därför bestämt att den delen tas bort i förslaget till översiktsplan för Ronneby kommun.

Kommentar

Det aktuella området ses som strategiskt för att i framtiden kunna utveckla nya verksamhetsområden i kommunen. Det är många frågor som återstår att utreda där ibland angöringen till området och dess planering i förhållande till eventuell förändrad dragning av järnvägen. Yttrandet föranleder ingen förändring av planförslaget.

Miljöteknik, Ronneby Miljö och Teknik AB

Vatten och avlopp

Backaryds stadsbygd planeras enligt Ba-01 och Ba-02 i anslutning till Årsjön. Ba-01 och Ba-02 är placerade på en potentiell framtida dricksvattenresurs som är upptagen i Ronneby kommuns vattenförsörjningsplan. Dricksvattenresursen bör beaktas vid exploatering av området.

Renhållning

Det finns inte någon beskrivning av Ro-17 i dokumentet. Miljöteknik vill att även Ro-17 ska tillhöra mark för framtida expansion av återvinningsanläggningen. Miljöteknik har även önskemål om att skrafferat området på fastigheten Angelskog 1:1 enligt bilaga 1, ska få bli mark för framtida expansion av återvinningsanläggningen.

Miljöteknik har inget att erinra gällande fjärrvärme, fiber eller elnät

Kommentar

Till beskrivningen av område Ba-01 finns angivet att frågor så som geoteknik och grundvattenpåverkan behöver utredas i samband med genomförandet av projektet. Samma skrivning förs in under område Ba-02.

Område Ro-17 ges samma beskrivning som område Ro-18. Ett nytt område för framtida expansion av återvinningsanläggningen läggs till och kallas Ro-19. Områden som omfattas av naturvårdsavtal och nyckelbiotoper undantas.

Eringsboda centeravdelning genom Magnus Gustafsson

På sida 14 under rubriken "planeringsstrategier" står det på punkt 17, "Stärk skärgården både för fritids- och näringsverksamhet". Här bör även stå följande: **Stärk skogsbygden både för fritids- och näringsverksamhet.** Det finns ingen punkt där man så ensidigt talar om hur viktig skogsbygden är för vår kommun likt punkt 17. Man tänker främst på skogsbruk och jordbruk samt den attraktionskraft som finns för skogsbygden bland utländska turister. Skogsbygden är viktig för samhällsekonomin och här finns utvecklingsmöjligheter, inte minst när fiberutbyggnaden är fullt utbyggd.

I kapitlet om Eringsboda önskas en beskrivning på hur genomfartsleden (väg 122) kan förändras. Idag är trafiksäkerheten för byborna inte särskilt god då tung trafik dominerar trafikflödet. Det handlar även om den miljöpåverkan trafiken innebär i form av buller och att den minskar attraktionskraften för att bo i Eringsboda by. I grönstrukturplanen fastslogs det att det är viktigt med säkra övergångsställen.

Hur det fortsatta arbetet med översiktsplanen ska bedrivas är viktig att tydliggöra. Eringsboda centeravdelning anser att det bör skapas en grupp som tar hand om att följa upp de konkreta åtgärder som finns översiktsplanen och att de förverkligas. Det är bra att förvaltningar, nämnder och andra intressenter inom kommunens organisation nu vägleds av en ny översiktsplan. Däremot bör denna grupp eller råd (likt Kommunbygderådet) ta hand om landsbygdsperspektivet. Tyngdpunkten i denna plan beskriver ofta viktiga intressen som är placerade i stadsmiljö eller vid kustmiljön. Vi tycker att hela kommunen ska representeras och då bör man nämna begrepp som skogsbygd mer frekvent. Detta saknas i nuvarande version.

Kommentar

Utvecklingen av skogsbygden anses komma in under rubrikerna 4, 5 och 16. Anledningen till att skärgården särskilt har lyfts fram är att tillgängligheten till skärgården blir starkt begränsad i de fall inte åtgärder görs för att stötta dess fysiska tillgänglighet. Det kan till exempel vara bryggor för att kunna lägga till vid öarna och båtlinjer mellan gästhamnar.

Översiktsplanen är av övergripande karaktär och med anledning av detta anses den beskrivningen som finns om trafikförhållandena på väg 122 genom Eringsboda tillräcklig.

Syftet med översiktsplanen är att beskriva hur kommunen ska utvecklas i stora drag. Utgångspunkten är att hela kommunen ska vara representerad i planen. Anledningen till att det kan upplevas som om skogsbygden inte får samma utrymme som de mer sydliga delarna av kommunen kan vara att de största kommunikationsstråken går längre söder ut och att huvuddelen av bebyggelsen är lokaliserad i den södra delen av kommunen. Översiktsplanen är inget genomförandedokument på samma sätt som till exempel en detaljplan är. Yttrandet föranleder ingen förändring av planförslaget.

Pia Dahl och Stefan Svensson

Pia och Stefan har lämnat synpunkter gällande nybyggnation och exploatering av område Ro-01.

Naturvärden

Enligt planeringsstrategierna i översiktsplanen står det i punkt 3 att man ska *"utgå från landskapets grundmönster och bygdens kulturvärden vid bebyggelseutveckling"*. Det står också att man ska *"värna de natur- och kulturvärden som finns på platsen"*. För område Ro – 02 står det att *"Ny bebyggelse ska integreras i landskapet"*.

Enligt gällande detaljplan Risatorp 1:10 finns ett naturområde norr om Knipevägen och Ejdervägen. I detta område finns det ett stort antal fridlysta idegranar. Detta område bör bevaras och ev. framtida bebyggelse ska inte ske inom detta område. Enligt kartan i översiktsplanen för Ro – 02 finns inte detta naturområde markerat (vilket det borde vara).

Utdrag ur planbestämmelser från 1999: *"Planförslaget har efter samrådtiden ändrats så att naturområdet utökats norrut för att kunna tillgodose barnens lekmöjligheter och att planmässigt kompensera den tidigare parkmarken som utnyttjats för tomtmark"*.

Undertecknat av Sverker Carlgren 1999-04-28. "Det tillkommande för natur utlagda

markområdet förutsätts även i fortsättningen vara hävdad som naturmark". Undertecknat av Sverker Carlgren 1999-04-30.

Regler för byggnation

Enligt gällande detaljplan Risatorp 1:10 är största bruttoarea för bebyggelse ovan mark 250 kvm, högsta antal våningar är 2 och endast friliggande hus. Befintliga idegranar ska sparas. Landskapet i detta område består av natur på en högre höjd och vi anser det olämpligt att komplettera bebyggelsen med flerbostadshus med upp till 4 våningar. Det passar inte in i områdets karaktär och stämmer inte med tidigare bestämmelser.

Påverkan på befintliga fastigheter

Stor hänsyn bör tas till befintlig bebyggelse vid planering av ny bebyggelse. Befintlig bebyggelse bör påverkas i så liten grad som möjligt, särskilt gällande insyn och påverkan på befintliga naturvärden. Marknadsvärdet för befintliga fastigheter kommer att minska om fastigheterna som idag har insynsskyddad tomt som gränsar till natur/skog istället kommer att gränsa till flerbostadshus med full insyn.

Kommentar

Anledningen till att område Ro-01 har föreslagits för framtida tätort är främst dess närhet till befintlig infrastruktur och befintlig kollektivtrafik. Områdets utbredning är översiktligt markerad och väl tilltagen i storlek. Inom områdena krävs ytterligare inventeringar och bedömningar av natur- och kulturmiljövärden inför framtida detaljplanering. Landskapets förutsättningar och behovet av natur och grönområden inom tätortsområden är viktiga aspekter att beakta i den framtida mer detaljerade planeringen av området. Översiktsplanen styr inte bebyggelsens utformning, men en av planeringsstrategierna anger att det ska finnas ett varierat utbud av bostäder i kommunen. Med anledning av detta bör bostadsformer som inte redan finns i områden uppföras där så är lämpligt. Yttrandet föranleder ingen förändring av planförslaget.

Claes Håkansson

Claes Håkansson har lämnat synpunkter på förslaget till översiktsplan. Han vill att fastigheterna Påtorp 4:1 och Gärestad 1:4 tas bort helt från den nya översiktsplanen. Claes arrenderar även fastigheten Gärestad 1:85 och önskar även att denna fastighet undantas från översiktsplanen. Anledningen är att det bedrivs aktivt jordbruk på marken och att marken inte kommer att säljas under en överskådlig framtid. På markerna finns dessutom höga natur och kultur värden. Claes har satsat stora pengar på nya djurstallar för att kunna bedriva djurproduktion på gården och de aktuella markområdena behövs för att kunna driva verksamheten vidare. Vid djurproduktion behöver markerna ligga nära intill gården. Dessutom skulle det fina kulturlandskapet som är runt Gärestad och Påtorp helt förstöras med ytterligare byggnation.

Kommentar

I översiktsplanen är område Ro-05 utpekad som utredningsområde för framtida tätortsutveckling. Det innebär att kommunen ser att det finns många motstridiga intressen i området, men att området samtidigt har ett strategiskt läge i anslutning till befintlig

infrastruktur. Fler utredningar krävs för att kunna klargöra områdets lämplighet för att utveckla tätorten, där ibland i förhållande till att ta jordbruksmark i anspråk. Yttrandet föranleder ingen förändring av planförslaget.

Bräknebygdens utvecklingsgrupp genom Ola Pagels

Gruppen har lämnat yttrande med strategier för utvecklingen av Bräkne-Hoby med omland. Yttrandet innehåller både en sammanfattning av förslagen och en mer djupgående beskrivning. Den övergripande delen ger en sammanfattning med förslag på strategier för att få till stånd tillväxt för företagsamhet, besöksnäringen och övrig verksamhet speciellt gällande utbildning och för att öka bosättning. Den mer djupgående och analyserande beskrivningen innehåller preciseringar av förslag för att nå tillväxt i västra kommundelen med positiva följd effekter för hela Ronneby.

De sammanfattande synpunkterna återges i sin helhet. Den mer djupgående analysen för att stimulera tillväxt i kommunen beskrivs endast översiktligt. Yttrandet innehåller även två bilagor, varav den ena är kartor med bebyggelsemodeller.

Sammanfattande synpunkter

Förslaget till översiktsplan för Ronneby kommun är som helhet ett gediget arbete med mycket av grundläggande visioner och strategier som bör kunna fungera alldeles utmärkt för det fortsatta arbete, som krävs för att fullfölja intentioner som man kan finna där.

Utvecklingsgruppen vill i det hela börja med ett beröm till de som varit inblandade och drivit arbetet. Det man vänder oss emot är att den är mycket generell och svävande speciellt vad avser omlandet utanför centralorten. Här finns en outnyttjad resurs för kommande etableringar, bosättningar för att ytterligare öka tillväxten av Ronneby kommun. Här finns också möjlighet att genom inflyttning av nyanlända motverka den segregation som i samband med det stora flyktingmottagandet 2015 och 2016 uppkommit i Ronneby kommun. Ett positivt klimat för bosättning i Bräkne-Hoby av de nyanlända har skapats men här saknas bostäder med en lång bostadskö som följd. Nedan anges att Bräknebygdens utvecklingsgrupp är beredd att delta i ett fortsatt arbete med att konkretisera översiktsplanens intentioner. Gruppen förutsätter att detta arbete sker i samverkan med övriga kommundelar på landsbygden i Ronneby kommun, lämpligen genom Landsbygdssamrådet eller Kommunbygderådet.

- Kortsiktigt viktigt och prioriteringar. Inblandat med långsiktiga visioner så finns i översiktsplanen även det som bör ges uppmärksamhet kortsiktigt och som borde kunna kallas som akut. En större precisering till vad som är kortsiktigt viktigt och om vad som bör få prioritet hade varit önskvärt.
 - Bräknebygdens utvecklingsgrupp är beredd att med sin lokala kompetens medverka i denna precisering. Se också nästa punkt.
- Dialogplanering och bygdekunskap. Ronneby kommun har tagit både ett och två steg ut i en ökad dialog mellan tjänstemän och politiker i stadshuset och den kompetens som finns ute i bygderna och samhällena. Nu är det dags att ta ytterligare steg för att

kunna nå en än högre nivå. Antagligen är just en sådan dialog än viktigare i ett fortsatt fördjupat arbete till översiktsplanen.

- Bräknebygdens utvecklingsgrupp är beredd att delta i en fördjupad dialogplanering enligt nedan med Ronneby kommun.
- Bosättningsmönstret som föreslås i översiktsplanen menar gruppen är alltför centralistiskt. Se även bifogad illustration om modelltänkande kring bebyggelseutveckling och utveckling av infrastrukturer. ”Sommarbosättningen” längs med kusten är ett viktigt grunddrag i kommunen och kommer kanske bli det än mer i en framtid, men utvecklingstankarna för hela kustområdet är alltför utvecklade i översiktsplanen.
 - Bräknebygdens utvecklingsgrupp anser att en fördjupad utvecklingsplan ska tas fram för Bräkne-Hoby med omland och Ronneby kommuns västra kustområde och att en speciell utvecklingsgrupp tillsätts.
- Infrastrukturen är alltför vagt beskriven och grönstrukturen med grönstråk i samhället är långt ifrån fullständigt tydlig i beskrivningen av det som ger samhället sin identitet med större och mindre kärnområden och centrala stråk idag och för framtiden. Troligen är det så att just infrastrukturen är något som kommunen hitintills inte arbetat så mycket med utanför stadsplanlagt område. Det handlar om kontakten mellan Bräkne-Hoby och Järnaviksskärgården, men det handlar dessutom om mycket mer.
 - Genom samverkan med de lokala krafterna i Bräknebygden och Ronneby kommun kan viktiga infrastrukturella frågor inkluderande utveckling och framtagande av lämplig tomtmark för bosättning, verksamhetsområden för näringsliv och sammanknytning av Bräkne-Hoby och Järnavik belysas och optimala handlingsalternativ tas fram. Finns beskrivet mer i den utförliga redogörelsen.
- Om naturvärden, värden för biologisk mångfald mm. Det behövs mer utvecklade koncept för integrering och samverkansmöjligheter. Översiktsplanen tar inte upp så mycket av sådana eller liknande strategier, trots faktumet att den natur, kulturmiljö och det odlingslandskap som har höga värden troligen är vår största tillgång för samhällsutveckling i Ronneby kommun.
 - Genom dialog med de lokala krafterna kan värden som natur, kulturmiljöer och odlingslandskap bättre integreras i den kommunala planeringen för att ta till vara denna outnyttjade tillgång.
- Gemensam marknadsföring handlar här både om Bräkne-Hoby med omland norrut och Järnaviksområdet. Som sådant ska det finnas med när kommunen marknadsför sig utåt. Den handlar emellertid också om att kommunen har mycket att vinna på en utvecklad turistinformation lokaliserad i detta område.

- I ett fortsatt arbete med en fördjupad översiktsplan är det viktigt att göra beskrivningen av västra kommundelen mer precis, marknadsförande och intresseskapande så att Bräknebygdens och Bräkne-Hobys identitet framgår än bättre. Här finns en stor outnyttjad utvecklingspotential. För att få till stånd en tillväxt som ovan blir detta arbete mer resurseffektivt och nödvändigt genom samarbete med de lokala krafterna.

Strategier för utveckling av Bräkne-Hoby med omland

I den mer djupgående analysen beskrivs ovanstående synpunkter, ställningstaganden och åsikter mer utförligt. Dessutom understryker Bräknebygdens utvecklingsgrupp vikten av att det som står i översiktsplanen behöver följas upp genom mer detaljerad planering. I det arbetet är det viktigt att involvera "bygdekunskapen" mera och utvecklingsgruppen vill delta i detta arbete gällande Bräkne-Hoby och Järnavik med omland.

Utvecklingsgruppen trycker även på vikten av estetiska värden i samhällsplaneringen. Försköning innehåller mycket av det gruppen nämnt om bygdeutveckling i Bräkne-Hoby med omland.

Slutligen framför gruppen några generella tankar om nytt boende i Bräkne-Hoby och Järnaviksskärgården. Gruppen är positiva till mer bebyggelse centralt i Bräkne-Hoby med varierande boendialternativ och livsstilsboende. I Järnaviksområdet vill man se en sammantagen plan för hela Järnaviksskärgården gällande var bebyggelsen kan förtätas och ny bebyggelse kan passas in samtidigt som naturvärden bevaras. De områden som föreslås för nya verksamheter menar man är helt olämpliga. Gruppen uttryckte dessa synpunkter redan i samrådsskedet och man står kvar vid samma ståndpunkt. Slutligen menar gruppen att beskrivningen av Bräkne-Hoby och dess omland bör förbättras och sedan följas upp med marknadsföring.

Det finns två bilagor till yttrandet. Den första är en kartbilaga kallad "Bebyggelsemodeller med förankring i tidigare bebyggelsemönster i Järnaviksskärgården och modeller för infrastrukturtänkande". Den andra bilagan kallas "Bakgrund, Bräknebygdens utvecklingsgrupp och några övergripande slutsatser." Denna beskriver bland annat hur Bräknebygdens utvecklingsgrupp är sammansatt, hur de arbetar för utvecklingen och hur man vill se satsningar i den västra kommundelen i framtiden.

Kommentar

Översiktsplanen är en handling som på en övergripande nivå ska kartlägga hur kommunen avses utvecklas. Planen innehåller information om framtida utvecklings- och utbyggnadsområden som ska ge stöd och vägledning för kommande beslut rörande användning av mark- och vattenområden. Det innebär att översiktsplanen inte kan gå in i detalj på hur varje område avses utvecklas, något som ska ske i kommande processer. Även vid framtida planering har kommunen ambitionen att driva dialog med de som bor och verkar i kommunen. Kommunen anser att det är en stor tillgång att ha engagerade föreningar, sammanslutningar och medlemmar.

Arbetet med översiktsplanen har fokuserat på utveckling i hela kommunen med koncentration till de platser som beskrivs som kärnor. Det är i kärnorna som huvuddelen av den tillkommande bebyggelsen planeras för att möjligheten till service och handel ska stärkas. Detta innebär att bebyggelse kan tillkomma även på andra lämpliga platser inom kommunen. För att skapa en sammanhängande miljö och ge underlag för förbättrad kollektivt trafik föreslås även så kallade utvecklingsstråk som knyter an till kärnorna. Som en del i det framtida arbetet anges att de större utvecklingsområdena ska föregås av program eller fördjupningar av översiktsplanen innan detaljplaner upprättas. Dessutom ses en fördjupad översiktsplan över kustzonen som framtida planeringsarbete.

Kommunen har nyligen antagit en grönstrukturplan som är ett tematiskt tillägg till översiktsplanen. Detta dokument ska ses som ett komplement till översiktsplanen vad gäller beskrivning av kommunens grönstruktur.

Kommunen vidhåller att de nya områdena för verksamheter går att förena med utvecklingen av Bräkne-Hobys karaktär. Översiktsplanen utgör en beskrivning av kommunens strategiska utveckling gällande mark- och vattenanvändningen som i framtiden kan användas vid marknadsföring. Yttrandet föranleder ingen förändring av planförslaget.

Göran Holgersson

Göran uttrycker att det är positivt att kommunen har tagit hänsyn till de synpunkter som han lämnade in under samrådet, men anser fortfarande att område Li-02 ska tas bort av samma skäl som tidigare framförts.

I utställningsförslaget har en cykelväg tillkommit på Östranäsvägen. Det är en vägförening som underhåller vägen, där Göran betalar en stor del av underhållet. Han anser inte att det är vägförenings skyldighet att ta emot en organiserad cykelväg. Dessutom kan det bli konflikter med jordbrukets transporter då vägen är smal. Reda idag märks detta då ett ökat antal fritidshästar framförs på vägen.

Kommentar

Området Li-02 ses som en lämplig utveckling av Listerby som utgör en kärna i kommunen. Området ligger både nära förskolan och skolan samt har gång- och cykelväg till E22 med goda kollektivtrafikförbindelser.

Den cykelväg som är föreslagen på Östranäsvägen kommer ursprungligen från Region Blekinges förstudie gällande en kustnära turismcykelled. Kommunen anser att cykelstråket skulle kunna komplettera den befintliga cykelvägen utmed E22, framförallt för rekreations- och besökscyklister.

Ronneby södra centeravdelning genom Åke Tärntoft

Området norr om kyrkan (i Saxemara) borde avsättas för bostäder och skolområde. Det är mycket lämpligt för bebyggelse.

Ett samarbete med Trafikverket måste etableras för att bygga ut gång- och cykelväg västerut längs med Vierydsvägen.

Området som benämns Sa-01 behöver utredas arkeologiskt. Det är en gammal havsvik där man tidigare hittat fiskeredskap.

Området vid Saxemara båtvarv måste säkerställas för museets framtida verksamhet.

Området Sa-03 är märkligt beskrivet. Vad menas med stadsbygd?

Kommentar

Området norr om kyrkan är i dagsläget inte lämpligt för ny bostadsbebyggelse av flera anledningar. Den öppna dalgången som sträcker sig längs samhället ut mot havet är starkt karaktärsskapande för Saxemara. Dessutom utgör området influensområde för flygbuller eller annan risk från Försvarsmaktens verksamhet, vilket innebär att det i dagsläget inte är möjligt att uppföra ny bostadsbebyggelse inom området.

Kommunen håller med om att den befintliga gång- och cykelvägen borde fortsätta västerut för att skapa bättre möjlighet att cykla utmed kusten. Kartan revideras.

Till beskrivningen för område Sa-01 anges att området rymmer många kulturspår från tidigare odling och bosättning och att frågor så som kulturmiljö behöver utredas särskilt i samband med genomförande av projektet.

I översiktsplanen anges att området närmas varvet är ett område för verksamheter.

Beskrivningen till området Sa-03 ges en uppdaterad beskrivning, område för framtida tätort.

Sigge Johansson

Sigge har lämnat synpunkter på översiktsplanen som framförallt rör vikten av hänsyn till jordbrukets intressen i samhällsplaneringen.

"Nya bostäder på landsbygden bidrar till ökat kundunderlag.. osv" (sid 20)

Helt riktigt och oerhört viktigt såsom stöd till de serviceorter som nämns i förslaget. Att det kommer ut mer och ibland annan kompetens än vad som normalt finns på landsbygden är endast positivt för hela samhället. Det finns oerhört många områden som skulle kunna nyttjas för sådan bebyggelse, där skulle sannolikt något/några s.k. LIS-områden kunna passa väl in. Det viktigaste är emellertid att sådan bebyggelse inte får motverka den verksamhet som finns på landsbygden, i första hand lantbruket. Lantbruket är, såsom delvis framgår av förslaget, inte endast en livsmedelsproducent och garant för öppet landskap och biologisk mångfald.

Med sina stora och varierande resurser, bl.a. maskinparker och oerhört stor kunskap är lantbruket en stor tillgång i samhället, tex vid snöröjning.

Ur strategisk och säkerhetssynpunkt har lantbruket likaså mycket stor betydelse. I det oerhört angelägna intresset för landets säkerhetsläge skulle landsbygden med sina tillgångar, såväl personella som övriga resurser få en kanske helt avgörande betydelse. Lantbrukets investeringar i byggnadsbestånd och andra resurser som är nödvändiga, omfattar oftast mycket stora värden och är normalt sett mycket väl orienterat i förhållande till dess verksamhetsområde varför störningar i anslutning till brukscentrum är speciellt känsligt.

Lantbrukets tillgångar och dess betydelse bör ytterligare stärkas och i kommande översiktsplan ges en bättre tolkning än vad som framgår av förslaget. I detta sammanhang är det givetvis angeläget att lantbrukets verksamhet inte störs av ny bebyggelse som kan hindra lantbrukets fortsatta verksamhet. Tillkommande spridd bebyggelse bör i första hand förbehållas sådan bebyggelse som har direkt anknytning till lantbrukets verksamheter exempelvis för generationsskiften och liknande. Ökad förståelse för lantbrukets speciella förhållanden borde kunna förutsättas i exempelvis bygglov på landsbygden i lägen som påverkas av bl.a. lantbrukets djurhållning.

Lantbruket måste få ha en möjlighet till kontinuerlig anpassning och utveckling, och inte stängas av antaganden om framtida ändrad markanvändning. Finns inga konkreta och beslutade förändringar i markanvändningen måste lantbruket kunna få driva och vidareutveckla sina verksamheter. Det är ju ändå så att de produkter som lantbruket skapar är helt livsavgörande för hela befolkningen. I ett eventuellt krisläge står sig kommunen och landet slätt utan livsmedel - då behöver vi varken naturreservat eller turistområden.

I mångt och mycket gäller samma förhållanden för det renodlade skogsbruksföretaget. Emellertid har skogsbruket ofta inte ett så nödvändigt samband mellan ett brukscentrum och den verkliga skogsarealens belägenhet. Det är till stor del därför som man här talar om ett större utboäggande inom skogssektorn.

Slutsatsen är att det aktiva jordbruket är vad som måste skyddas så långt möjligt. Det är oftare mindre besvärande att ta skogsmark i anspråk än att ta den livsviktiga jordbruksmarken i anspråk för andra samhällsintressen.

Kommentar

En förutsättning för en levande landsbygd är både att människor vill bo och verka där samtidigt som de areella näringarna ska kunna upprätthållas och utvecklas. I förslaget till översiktsplan beskrivs detta på flertalet ställen till exempel under rubriken "Landsbygd" på sida 72.

Kommunen har gjort övervägande kring den jordbruksmark som tas i anspråk och på flertalet ställen är förändrad markanvändning föreslagen på skogsmark istället för jordbruksmark. Dock kan inte kommunen gå längre än vad lagen föreskriver gällande uppförande av ny bebyggelse i anslutning till jord- och skogsbruk.

Äldrenämnden

Äldrenämnden vill betona att det är angeläget att vid planering av vistelsemiljöer och bostadsbyggande, göra det med god tillgänglighet i både inomhus- och utomhusmiljöer. Det underlättar för personer med olika funktionsförmåga, för alla åldersgrupper och i olika skeden i livet.

Vidare föreslås några ändringar och tillägg i förslaget till översiktsplan:
Sida 14 *Planeringsstrategier* och sida 19 *Planeringsstrategier för att uppnå en mosaik av attraktiva livsmiljöer*.

För punkt 6 föreslås en ny lydelse: "Utforma kommunala lokaler flexibelt så att de kan användas på olika sätt över tid och av olika åldersgrupper med olika funktionsförmåga."

Sida 19 under rubriken *Hållbart byggande med goda inomhusmiljöer*. Sist i andra stycket önskas följande tillägg "Lokaler ska passa personer i olika åldersgrupper och personer med olika funktionsförmåga."

För att förtydliga allas möjlighet till deltagande i det offentliga rummet kan det finnas skäl att under olika rubriker som centrum, service och verksamheter, grönstruktur samt fritid och rekreation komplettera med till exempel: "Planering ska ske med fokus på personer i olika åldersgrupper och med olika funktionsförmåga."

Kommentar

Punkt 6 justeras inte då dessa frågor redan styrs av regler gällande tillgänglighet som gäller vid bygglovsgivning. Texten på sida 19 förtydligas med önskemålet om att lokaler ska anpassas till olika åldersgrupper och personer med olika funktionsförmåga.

Risanäs intresseförening genom Bengt Larsson

I samrådsskedet lämnade intresseföreningen en skrivelse daterad 2017-06-15. Yttrandet lämnade synpunkter rörande bland annat områdena Ro-01 och Ro-02. I det nu aktuella förslaget har Ro-01 och Ro-02 slagits ihop och betecknas nu Ro-01. Ro-02 betecknar nu ett annat område vilket föreningen inte kommenterar. Föreningen bifogar och åberopar skrivelsen daterad 2017-06-15. Man anser att synpunkterna i den skrivelsen fortfarande är aktuella och relevanta bl.a. mot bakgrund av kommunens kommentarer i samrådsredogörelsen och kartan i det utställda förslaget. Utöver den skrivelsen vill föreningen också tillägga följande:

Kommunens kommentarer i samrådsredogörelsen anger dels att "områdena R0-01 och 02 är mycket strategiska för Ronnebys framtida utveckling gällande bla bostäder", dels att "Kommande planering av området ska ta hänsyn till de värden som finns i området gällande kulturhistoria och natur- och landskapsvärden. Med anledning av detta infogas en beskrivning till utställningen om att mer detaljerade inventeringar och underlag tas fram inför kommande detaljplaneprocess, så att natur och kulturmiljövärden bevaras." I det nu utställda förslaget anges som framtida process att "Ta fram program eller fördjupning av översiktsplan innan detaljplan upprättas för de större exploateringsområdena som föreslås i

översiktsplanen" och "Ta fram ett kulturmiljöprogram som beskriver kulturmiljöerna i kommunen och sammanhanget mellan dem för att ge stöd för deras bevarande och utveckling".

De södra och västra delarna av området innehåller idegranar. Idegranar är fridlysta enligt artskyddsförordningen som baseras på EU-förordning eller direktiv. Så vitt Risanäs intresseförening kan förstå handlar det inte om något områdesskydd utan skyddet gäller för varje enskilt träd. Idegranar finns på flera platser i det området som föreslås för framtida tätort Ro-01, framför allt i den södra delen mellan Bussemåla och mot Östra Varevägen. Totalt uppskattas det röra sig om ett sjuttioal exemplar, inom det område som anges bli tätort i planförslaget. Idegranar återfinns även längre norr ut, norr om brukshundsklubbens verksamhetsområde. På Länsstyrelsens hemsida anges att de rikaste bestånden av idegran finns på öarna Saltärna och Yttre Stekön utanför Ronneby. Risanäs intresseförening har inte närmare inventerat idegransförekomsten i det aktuella området (Ro-01) men misstänker att åtminstone två delområden hyser fler idegranar än Saltärna och att det sammanlagda antalet, inräknat mer glesare förekomster, eventuellt är större än det på Yttre Stekön. Föreningen planerar göra en noggrannare studie av idegransbeståndet i området.

En stor del av idegranarna finns inom området Ro-01 som är planerat för "Framtida tätort" vilket ger ett definitivt intryck av att det redan är bestämt att det skall bli tätort. Detta styrks också av att beteckningen "Utredningsområde" inte har använts och vad som står i kommunens kommentarer om utredningar före detaljplaneprocess. Det väcker frågor om dessa utredningars meningsfullhet.

Föreningen ställer frågan: Inte kan man väl ha en massa vilt växande idegranar i en tätort? Något liknande har man aldrig sett. När bebyggelsen uppfördes utmed Gräsandsvägen togs idegranarna bort, vilket ledde till ett rättsliga efterspel.

Yttre Stekön ger anledning till ytterligare eftertanke. Där finns ett betydande antal gamla sommarstugor utspridda över ön. Man kan endast förflytta sig med båt och längs gångstigar. Enligt VA-planen går det inte att anordna kommunalt avlopp på grund av naturskyddet. Detta skall jämföras med en tätort vars ytor domineras av tomtmark och fullständig infrastruktur (vatten, avlopp, vägar m.m.) varav en del också kräver ingrepp i omgivande områden.

Den enda förklaring som finns i kommentarerna i samrådsredogörelsen till planerad framtida tätort i området Ro-01 är att "*Områdena Ro-01 och 02 är mycket strategiska för Ronnebys framtida utveckling gällande bla bostäder.*" Det finns ingen närmare förklarar vad som menas. Föreningen tror att strategi är att successivt lägga den svenska landsbygden öde och att det mesta koncentreras till en helt dominerande tätort i varje kommun. En strategi som går på tvärs mot målsättningarna om levande landsbygd.

Det är grundläggande för samhällets funktion att det produceras tillräckligt med varor och tjänster med hänsyn till behovet. Planering av bostäder och stadsområden har ett intimt samband med detta. Den kopplingen anser föreningen inte getts tillräckligt stort utrymme i översiktsplanen och pekar särskilt på turismens tillväxtpotential. I grönstrukturplanen finns detta underlag, men man saknar de kopplingarna i översiktsplanen.

I samrådsyttrandet 2017-06-15 har föreningen beskrivit Risanäsområdet och dess möjlighet till cykel- och vandringsleder. Man hänvisa även till projektet Arkipelagruttt där insatser kommer att göras för att öka tillgängligheten av både Blekinges natur och kultur. Föreningen tror dock att det saknas platser längs lederna i Blekinge där det finns enklare service, men att det blir svårt att skapa både på grund av liten tradition av sådan service i Blekinge men även att regelförenklningar kan behövas.

Föreningen anser dessutom att det är alltför omfattande områden som har lagts ut i översiktsplanen och att det inte är en realistisk uppfattning av behovet, då det ännu finns lediga tomter bland annat i Droppemåla och Ekenäs.

Kommentar

Område Ro-01 har ett strategiskt läge för framtida tätortsutveckling. I översiktsplanen har i många fall områden lagts ut som är väl tilltagna i omfattning. Det ger möjlighet att göra fördjupade utredningar och kunna undanta de områden som inte är lämpliga för exploatering av olika anledningar, exempelvis om det finns områden med fridlysta växter som inte bör bebyggas. Det ger även möjlighet att spara gröna områden inom tätortsmiljöer. Dock behöver kompletterande utredningar göras för att kartlägga om det finns platser eller partier av området som inte bör bebyggas.

I utställningsförslaget finns gröna stråk illustrerade där det är viktigt att knyta ihop natur och grönområden till sammanhängande strukturer. Det innebär också att det finns möjlighet att skapa nya gångstråk eller leder i dessa gröna stråk. Det ger utrymme både för en rekreativ livsmiljö och satsningar på besöksnäringen i området. Grönplanen utgör ett tematiskt tillägg till kommunens översiktsplan. Det innebär att det är en fördjupad beskrivning av grönstrukturens värde och utvecklingsmöjlighet som inte utesluts av det nya förslaget till översiktsplan.

Karlskrona kommun

Karlskrona kommun framförde under samrådskedet synpunkter gällande vikten av att samarbete i frågor som rör mellankommunala intressen. Inför utställningen har beskrivningen av den regionala arbetsmarknaden och möjligheten till utbildning i regionen fördjupats. Regionen kan även utveckla frågor kring friluftsliv och turism som en ny basnäring med kust-, skärgård- och skogsmiljöer.

Samarbete pågår mellan Ronneby och Karlskrona kommuner gällande bla biosfärområde Blekinge Arkipelag och utvecklingen av hamnarna inom densamma. Karlskrona kommun anser även att grönstrukturen är en viktig fråga att samarbeta kring och Karlskrona kommun ser gärna ett förtydligande kring vilka stråk som Ronneby kommun har identifierat som särskilt betydelsefulla.

Robust dricksvattenförsörjning är en grundförutsättning för att kommunerna ska kunna öka sin befolkning och utveckla nya boendemiljöer. Både Ronneby och Karlskrona kommun använder Johannishusåsen som infiltrationsanläggning för dricksvatten.

Det finns åtskilliga områden för kommunerna att samverka kring och utbyten inom flera strategiska områden är viktiga för hela regionen. Ronneby kommun har beaktat de synpunkter som Karlskrona kommun tidigare lämnat och kommunen har därför inget ytterligare att erinra.

Kommentar

Synpunkterna noteras.

Ronneby 2018-04-05

Helena Revelj
Stadsarkitekt

Kristina Eklund
Planarkitekt